



KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia XXX
[...] (2012) XXX draft

**Dokument służb DG ds. Konkurencji zawierający
projekt wytycznych w sprawie regionalnej pomocy państwa na lata 2014-2020**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

Spis treści

<i>Wstęp</i>	3
1. Zakres i definicje	4
1.1. Zakres pomocy regionalnej	4
1.2. Definicje	6
2. Pomoc regionalna podlegająca zgłoszeniu	9
2.1. Programy pomocy inwestycyjnej skierowane do konkretnych sektorów działalności gospodarczej	9
2.2. Indywidualna pomoc inwestycyjna przekraczająca próg powodujący obowiązek zgłoszenia	10
2.3. Indywidualna pomoc inwestycyjna (potencjalnie) związana z zamknięciem podobnej lub takiej samej działalności w EOG	10
2.4. Programy regionalnej pomocy operacyjnej	10
3. Ocena zgodności pomocy regionalnej z rynkiem wewnętrznym	11
3.1. Przyczynienie się do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie	12
3.1.1. Warunki ogólne	12
3.1.2. Indywidualna pomoc inwestycyjna.....	13
3.1.3. Programy pomocy operacyjnej.....	14
3.2. Niemożność osiągnięcia celu dotyczącego sprawiedliwości za pomocą narzędzi rynkowych	15
3.3. Odpowiedniość pomocy regionalnej	15
3.3.1. Odpowiedniość różnych instrumentów polityki	15
3.3.2. Odpowiedniość różnych instrumentów pomocy	16
3.4. Efekt zachęty	16
3.4.1. Warunki ogólne	16
3.4.2. Indywidualna pomoc inwestycyjna.....	18
3.4.3. Programy pomocy operacyjnej.....	18
3.5. Proporcjonalność pomocy / pomoc ograniczona do minimum.	19
3.5.1. Warunki ogólne.....	19
3.5.2. Indywidualna pomoc inwestycyjna.....	21
3.5.3. Pomoc operacyjna	22
3.6. Negatywne skutki	22
3.6.1. Zagadnienia ogólne	22
3.6.2. Programy pomocy inwestycyjnej	24
3.6.3. Indywidualna pomoc inwestycyjna.....	24
3.6.4. Programy pomocy operacyjnej.....	26
3.7. Przejrzystość	26
3.7.1. Programy	26
3.7.2. Pomoc indywidualna	27
4. Ocena	27

5. Mapy pomocy regionalnej.....	27
5.1. Odsetek ludności kwalifikujący się do objęcia pomocą regionalną.....	27
5.2. Odstępstwo przewidziane w art. 107 ust. 3 lit. a)	28
5.3. Odstępstwo przewidziane w art. 107 ust. 3 lit. c)	29
5.3.1. Wstępnie określone obszary „c”	29
5.3.2. Nieokreślone z góry obszary „c”	30
5.4. Maksymalne poziomy intensywności pomocy obowiązujące w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej	33
5.4.1. Maksymalne poziomy intensywności pomocy w obszarach „a”	33
5.4.2. Maksymalne poziomy intensywności pomocy w obszarach „c”	33
5.5. Zgłoszenie i zadeklarowanie zgodności	33
5.6. Zmiany.....	34
5.6.1. Rezerwa odsetka ludności	34
5.6.2. Przegląd śródkresowy obszarów „c”	34
6. Wejście w życie i stosowanie	34
7. Przegląd	35
Załącznik I.....	37
Załącznik II.....	46
Załącznik III.....	48
Załącznik IV	49
Załącznik V.....	50

WSTĘP

1. Zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) i c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Komisja może uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym pomoc państwa na wspieranie rozwoju gospodarczego niektórych regionów na terenie Unii Europejskiej znajdujących się w niekorzystnym położeniu¹. Ten rodzaj pomocy państwa znany jest jako pomoc regionalna.
2. Cel rozwoju geograficznego odróżnia pomoc regionalną od innych form pomocy, takich jak pomoc w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji, zatrudnienia, szkoleń czy ochrony środowiska, które dążą do osiągnięcia innych celów leżących we wspólnym interesie zgodnie z art. 107 ust. 3 TFUE, [jakkolwiek w regionach w niekorzystnym położeniu wskaźnik pomocy może być czasami wyższy w uznaniu napotykanym przez nie określonych trudności²].
3. Pomoc regionalna może być skuteczna jedynie wówczas, gdy jest stosowana oszczędnie i proporcjonalnie oraz skupia się na najmniej uprzywilejowanych regionach Unii Europejskiej. W szczególności dopuszczalne pułapy pomocy winny odzwierciedlać wagę problemów mających wpływ na rozwój przedmiotowych regionów. Ponadto korzyści z pomocy w odniesieniu do rozwoju mniej uprzywilejowanego regionu muszą przeważać nad wynikającym z jej zastosowania zakłóceniem konkurencji³. Znaczenie przykładane do korzyści osiąganych dzięki pomocy może zmieniać się w zależności od rodzaju stosowanego odstępstwa, w ten sposób, że większe zakłócenia konkurencji dopuszcza się w wypadku najmniej uprzywilejowanych regionów objętych przepisami art. 107 ust. 3 lit. a) niż tych podlegających art. 107 ust. 3 lit. c)⁴.
4. Głównym celem kontroli pomocy państwa w obszarze pomocy regionalnej jest dopuszczenie pomocy dla celów rozwoju regionalnego przy jednoczesnym zapewnieniu równych warunków poszczególnym państwom członkowskim, aby uniknąć sytuacji, w której prześcigałyby się one w przyznawaniu dotacji, co może mieć miejsce, gdy państwa członkowskie próbują przyciągnąć przedsiębiorstwa do znajdujących się w niekorzystnym położeniu obszarów UE lub je w nich zatrzymać. Kontrola ta ma także służyć ograniczeniu wpływu pomocy regionalnej na handel i konkurencję do niezbędnego minimum.

¹ Obszary kwalifikujące się do pomocy regionalnej zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE zwane zazwyczaj obszarami „a” są zwykle w tymi, które znajdują się w bardziej niekorzystnym położeniu w ramach UE pod względem rozwoju gospodarczego. Obszary kwalifikujące się do pomocy regionalnej zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE zwane zazwyczaj obszarami „c” także znajdują się w niekorzystnym położeniu, lecz w mniejszym stopniu.

² [Dodatki regionalne do pomocy przyznawanej w takich celach nie są zatem uważane za pomoc regionalną.]

³ Zob: wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie 730/79, Philip Morris [1980], Rec. 2671, pkt 17 oraz w sprawie C 169/95, Hiszpania przeciwko Komisji [1997], Rec. I-148, pkt 20.

⁴ Patrz: orzeczenie Sądu Pierwszej Instancji w sprawie T-380/94 AIUFFASS i AKT przeciwko Komisji [1996], Rec. II-2169, pkt 54.

5. W omawianych wytycznych Komisja określa warunki, na jakich pomoc regionalną można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, oraz ustala kryteria określania obszarów spełniających warunki, o których mowa w art. 107 ust. 3 lit. a) i c) TFUE.
6. Pomoc regionalna może skutecznie wspierać rozwój gospodarczy regionów znajdujących się w niekorzystnym położeniu tylko wówczas, gdy jest ona skoncentrowana na niektórych obszarach⁵ oraz gdy przyznaje się ją w celu zachęcenia do dodatkowych inwestycji lub aktywności gospodarczej na tych obszarach. W niektórych bardzo ograniczonych i właściwie określonych przypadkach ograniczenia danego obszaru pod względem przyciągania lub utrzymania działalności gospodarczej mogą być na tyle poważne lub stałe i wówczas sama pomoc inwestycyjna może nie wystarczyć do rozwoju tego obszaru. Tylko w takich przypadkach regionalną pomoc inwestycyjną można uzupełnić regionalną pomocą operacyjną niezwiązaną z inwestycją⁶.
7. W swoim komunikacie z dnia 8 maja 2012 r.⁷ dotyczącym unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa Komisja ogłosiła trzy cele unowocześnienia kontroli pomocy państwa:
 - (a) pobudzenie trwałego, inteligentnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego na konkurencyjnym rynku wewnętrznym;
 - (b) skupienie uwagi Komisji w działaniach kontrolnych prowadzonych *ex ante* na sprawach mających największy wpływ na rynek wewnętrzny, przy jednoczesnym wzmocnieniu współpracy z państwami członkowskimi w zakresie egzekwowania reguł pomocy państwa;
 - (c) optymalizacja reguł i skrócenie czasu podejmowania decyzji.
8. W komunikacie wezwano w szczególności do wspólnego podejścia do zmiany różnych wytycznych i ram prawnych, opartego na wzmocnieniu rynku wewnętrznego, promowaniu większej skuteczności wydatków publicznych poprzez lepsze wykorzystanie pomocy państwa do osiągnięcia celów leżących we wspólnym interesie oraz na bardziej dogłębnej analizie efektu zachęty, ograniczaniu pomocy do minimum oraz na potencjalnie negatywnym wpływie pomocy państwa na konkurencję i handel.

1. ZAKRES I DEFINICJE

1.1. Zakres pomocy regionalnej

9. Ograniczenia regionalne pod względem inwestycji lub utrzymania działalności gospodarczej na mniej rozwiniętych obszarach mają zwykle większy wpływ na kondycję małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)⁸ niż dużych przedsiębiorstw. Po pierwsze, duże przedsiębiorstwa mogą łatwiej uzyskać kapitał i pożyczki na rynkach światowych i nie stykają się w tak dużym stopniu z koniecznością korzystania z bardziej ograniczonej oferty usług finansowych dostępnych w regionie znajdującym się w niekorzystnej sytuacji. Inwestycje prowadzone przez duże

⁵ Każde państwo członkowskie może określić te obszary w mapie pomocy regionalnej w oparciu o warunki podane w pkt 5.

⁶ Zob. definicje tych pojęć w pkt 16 lit. k) i p).

⁷ COM/2012/0209 final.

⁸ W rozumieniu zalecenia Komisji z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie definicji mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

przedsiębiorstwa mogą prowadzić do korzyści skali, które redukują koszty początkowe specyficzne dla danej lokalizacji, i pod wieloma względami nie są związane z regionem, w którym prowadzona jest inwestycja. Po drugie, duże przedsiębiorstwa prowadzące inwestycje zwykle dysponują znaczną siłą przetargową wobec władz, co może prowadzić do przyznania pomocy bez należytego uzasadnienia. Jest również bardziej prawdopodobne, że duże przedsiębiorstwa są liczącymi się uczestnikami danego rynku, w związku z czym inwestycja, na którą przyznano pomoc, może zmienić warunki konkurencji na tym rynku. Istnieje więc ryzyko, że nie zostaną zapewnione efekt zachęty i proporcjonalność takiej pomocy, co prowadzi do poważnych zakłóceń konkurencji.

10. Pomoc regionalna, ze względu na jej potencjalnie większy efekt zakłócenia konkurencji, nie może być przyznawana dużym przedsiębiorstwom na inwestycje w obszarach kwalifikujących się do pomocy regionalnej zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Duże przedsiębiorstwa nie mogą również otrzymywać pomocy operacyjnej nawet w regionach kwalifikujących się do pomocy zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE. Duże przedsiębiorstwa mogą jednak otrzymywać pomoc operacyjną w regionach najbardziej oddalonych zgodnie z definicją w art. 349 TFUE i w obszarach słabo zaludnionych zgodnie z definicją w pkt 144 ust. 1 lit. a) i b) omawianych wytycznych.
11. Pomocy regionalnej nie można również przyznawać zagrożonym przedsiębiorstwom w rozumieniu wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁹.
12. Pomocy regionalnej na rzecz sektorów górnictwa węgla¹⁰, hutnictwa stali¹¹ i włókien syntetycznych¹² nie uważa się za zgodną z rynkiem wewnętrznym.
13. Pomocy operacyjnej nie można przyznawać przedsiębiorstwom, których główna działalność statystyczna jest objęta sekcją K „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” w klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2¹³, lub przedsiębiorstwom, które prowadzą działalność w ramach grupy przedsiębiorstw i których główna działalność statystyczna jest objęta klasami 70.10 „Działalność firm centralnych (*head office*)” i 70.22 „Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, pozostałe” NACE Rev. 2.

⁹ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2. Zgodnie z wyjaśnieniem w pkt 20 omawianych wytycznych ze względu na tak, że samo dalsze istnienie przedsiębiorstwa zagrożonego jest niepewne, takie przedsiębiorstwo nie może być uznawane za odpowiednie narzędzie służące celom polityki publicznej aż do czasu zapewnienia jego rentowności.

¹⁰ „Węgiel” oznacza wysokiej-, średniej- i niskiej klasy węgiel kategorii A i B, w rozumieniu międzynarodowej klasyfikacji węgla ustanowionej przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ.

¹¹ Zgodnie z definicją w załączniku IV.

¹² Zgodnie z definicją w załączniku IV.

¹³ Jak określono w rozporządzeniu (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1). Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 973/2007 z dnia 20 sierpnia 2007 r. zmieniającym niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych, wdrażającym statystyczną klasyfikację działalności gospodarczej NACE Revision 2 (Dz.U. L 216 z 21.8.2007, s. 10).

14. Niniejsze wytyczne stosuje się do pomocy regionalnej we wszystkich obszarach działalności gospodarczej¹⁴ z wyjątkiem sektorów rybołówstwa i akwakultury¹⁵, rolniczego¹⁶ i transportu¹⁷, które podlegają specjalnym zasadom określonym w szczególnych instrumentach prawnych, które mogą wprowadzać częściowe lub całkowite odstępstwa od niniejszych wytycznych.
15. Pomocą regionalną może zostać objęta: infrastruktura sieci szerokopasmowej, infrastruktura związana z energią i infrastrukturą środowiskową oraz infrastruktura powiązana z badaniami, rozwojem i innowacjami, jeżeli – oprócz spełnienia warunków przewidzianych w niniejszych wytycznych w sprawie pomocy regionalnej – spełniają one również warunki szczególne, o których mowa poniżej. W przypadku infrastruktury sieci szerokopasmowej: (i) pomoc może być przyznana tylko w obszarach, gdzie żadna porównywalna infrastruktura¹⁸ nie jest dostępna; (ii) sieci, na które przyznano pomoc, mają zapewniać hurtowy dostęp wszystkim operatorom będącym osobami trzecimi na zasadzie otwartej i niedyskryminacyjnej, a (iii) beneficjent pomocy jest wybierany w oparciu o procedury przetargowe zgodnie z pkt 78 lit. c) i d) wytycznych w sprawie sieci szerokopasmowych¹⁹. *[W przypadku infrastruktury związanej z energią, zakres kosztów kwalifikowalnych odnoszący się do inwestycji dotyczących generacji energii jest przedmiotem konsultacji w ramach wytycznych w sprawie pomocy państwa dotyczących energii i środowiska oraz przedmiotem konsultacji w sprawie wystarczalności mocy wytwórczych, mechanizmu zdolności produkcyjnych i wewnętrznego rynku energii elektrycznej. To samo dotyczy definicji zgodności warunków w dziedzinie energii. W momencie, gdy dyskusje na temat tych wytycznych będą dostatecznie zaawansowane, do tekstu projektu omawianych wytycznych w sprawie pomocy regionalnej zostaną wprowadzone odpowiednie dodatkowe warunki w zakresie infrastruktury środowiskowej i infrastruktury powiązanej z badaniami, rozwojem i innowacjami odnoszące się do niektórych głównych celów wytycznych w sprawie pomocy państwa dotyczących energii i środowiska oraz wytycznych odnoszących się do badań, rozwoju i innowacji.]*

1.2. Definicje

16. Do celów niniejszych wytycznych stosuje się następujące definicje:

¹⁴ W związku z wygaśnięciem w dniu 31 grudnia 2012 r. Zasad ramowych dotyczących pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego (Dz.U. C 364 z 14.12.2011, s. 9) niniejsze wytyczne obejmują również pomoc regionalną dla przemysłu stoczniowego.

¹⁵ Objętych rozporządzeniem Rady (WE) nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. L 17 z 21.1.2000, s. 22).

¹⁶ t.j. produkcja podstawowa, przetwórstwo i wprowadzanie do obrotu produktów rolnych wymienionych w załączniku I TFUE.

¹⁷ t.j. transport powietrzny, morski, drogowy i kolejowy.

¹⁸ W związku z pkt 51 wytycznych w sprawie sieci szerokopasmowych sieć subsydiowana powinna spowodować skokową zmianę w zakresie dostępności sieci szerokopasmowych na danych obszarach, tj. sieć subsydiowana wnosi znaczne nowe możliwości na rynek w zakresie dostępności i mocy, prędkości i konkurencyjności. Sieć subsydiowaną porównuje się do sieci istniejącej oraz konkretnie planowanego upowszechniania sieci zgodnie z pkt 63 wytycznych w sprawie sieci szerokopasmowych [Komunikat Komisji Wytyczne UE w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych [C(2012)9609] [po opublikowaniu wytycznych w Dz.U. należy dodać odniesienie do nich].

¹⁹ Komunikat Komisji Wytyczne UE w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych [C(2012)9609] [po opublikowaniu wytycznych w Dz.U. należy dodać odniesienie do nich].

- (a) „obszary „a” oraz obszary „c” oznaczają te obszary określone w mapie pomocy regionalnej w zastosowaniu postanowień art. 107 ust. 3 lit. a) i c) TFUE;
- (b) „data przyznania pomocy” oznacza datę zobowiązania się w sposób prawnie wiążący przez państwo członkowskie do przyznania pomocy, na którą to datę można powołać się przed sądem krajowym;
- (c) „pomoc ad hoc” oznacza pomoc indywidualną przyznawaną poza programem pomocy;
- (d) „ekwiwalent dotacji brutto” oznacza zdyskontowaną wartość pomocy wyrażoną jako odsetek zdyskontowanej wartości kosztów kwalifikowalnych. Ekwiwalent dotacji brutto oblicza się w czasie przyznania pomocy w oparciu o obowiązującą tego dnia stopę referencyjną;
- (e) „koszty kwalifikowalne” oznaczają, na potrzeby pomocy inwestycyjnej, koszty inwestycji lub wynagrodzenia;
- (f) „pomoc inwestycyjna” oznacza pomoc przyznawaną na inwestycję początkową;
- (g) „koszty inwestycji” oznaczają rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne i prawne stanowiące część inwestycji początkowej;
- (h) „rzeczowe aktywa trwałe” oznaczają aktywa w postaci gruntów, budynków i budowli, maszyn i urządzeń. Jeśli beneficjent prowadzi działalność gospodarczą w sektorze transportu, ruchomości nie uważa się za koszty kwalifikowalne;
- (i) „wartości niematerialne i prawne” oznaczają aktywa nabyte w wyniku z transferu technologii takie jak prawa patentowe, licencje, *know-how* lub nieopatentowaną wiedzę techniczną;
- (j) „koszty wynagrodzenia” oznaczają całkowite koszty, jakie beneficjent pomocy faktycznie ponosi z tytułu przedmiotowego zatrudnienia, na które składają się wynagrodzenie brutto przed opodatkowaniem oraz obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne w pewnym określonym przedziale czasu;
- (k) „inwestycja początkowa” oznacza:
 - an investment in tangible and intangible assets related to: 1) utworzenie nowego zakładu; 2) zwiększenie zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu; 3) dywersyfikację produkcji zakładu na produkty dotąd niewytwarzane przez ten zakład; lub też 4) zasadniczą zmianę całościowego procesu produkcyjnego w istniejącym zakładzie lub
 - - nabycie środków trwałych związanych bezpośrednio z zakładem, jeśli zakład został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym środki nabywane są przez inwestora niezwiązanego ze sprzedawcą. Samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa nie stanowi inwestycji;
- (l) „duży projekt inwestycyjny” oznacza inwestycję początkową, której koszty kwalifikowalne przekraczają 50 mln EUR, obliczane z zastosowaniem cen i kursów wymiany w dniu przyznania pomocy;

- (m) „maksymalna intensywność pomocy” oznacza odsetek określony w ppkt 5.4 i odzwierciedlony w mapie pomocy regionalnej, do zastosowania w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych;
- (n) „tworzenie nowych miejsc pracy” oznacza wzrost netto liczby pracowników zatrudnionych bezpośrednio w danym zakładzie w porównaniu ze średnią z poprzednich 12 miesięcy. Dlatego też od liczby miejsc pracy utworzonych w ciągu 12 miesięcy należy odjąć liczbę miejsc pracy zlikwidowanych w tym samym okresie.
- (o) „liczba pracowników” oznacza liczbę rocznych jednostek roboczych (RJR), tj. liczbę pracowników zatrudnionych na pełnym etacie w ciągu jednego roku; pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin oraz zatrudnionych do pracy sezonowej uwzględnia się w ułamkach RJR;
- (p) „pomoc operacyjna” oznacza pomoc na ograniczenie bieżących wydatków przedsiębiorstwa, które nie są związane z inwestycją początkową. Obejmuje to takie kategorie kosztów jak koszty zatrudnienia, materiałów, zamówionych usług, komunikacji, energii, konserwacji, czynszu, administracji itp., ale z wyłączeniem kosztów amortyzacji i kosztów finansowania, jeśli były one uwzględnione w ramach kosztów kwalifikowanych przy przyznawaniu regionalnej pomocy inwestycyjnej. Pomoc operacyjna może być oparta na faktycznych kosztach, ale może również zostać przyznana w postaci rat okresowych na pokrycie spodziewanych kosztów (okresowe płatności kwot ryczałtowych);
- (q) „mapa pomocy regionalnej” oznacza listę obszarów określonych przez państwo członkowskie zgodnie z warunkami przedstawionymi w niniejszych wytycznych i zatwierdzonymi przez Komisję;
- (r) „dostosowana kwota pomocy” oznacza dopuszczalną maksymalną kwotę pomocy dla dużych projektów inwestycyjnych obliczaną według następującego wzoru: maksymalna kwota pomocy = $R \times (50 + 0,50 \times B + 0,34 \times C)$, gdzie R to maksymalna intensywność pomocy dopuszczona w danym obszarze, z wyłączeniem zwiększonej intensywności pomocy dla MŚP, B to koszty kwalifikowalne między 50 mln EUR a 100 mln EUR, a C to koszty kwalifikowalne między 100 a 500 mln EUR.²⁰: Poziomy intensywności pomocy przedstawia poniższa tabela:

Koszty kwalifikowalne	Skala intensywności pomocy
Do 50 mln EUR	100 % pułapu regionalnego
Dla przedziału między 50 mln EUR a 100 mln EUR	50 % pułapu regionalnego
Dla przedziału między 100 mln EUR a 500 mln EUR	34 % pułapu regionalnego

- (s) „pojedynczy projekt inwestycyjny” oznacza każdą inwestycję początkową rozpoczętą przez tego samego beneficjenta (na poziomie grupy) w okresie trzech lat od dnia rozpoczęcia prac nad inną inwestycją objętą pomocą w tym samym regionie NUTS 3;

²⁰

Obliczeń dokonuje się na podstawie oficjalnych kursów wymiany w dniu przyznania pomocy.

- (t) „rozpoczęcie prac” oznacza rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją albo pierwsze wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego, co nastąpi najpierw. Prac przygotowawczych, takich jak uzyskiwanie zezwoleń i wykonywanie wstępnych studiów wykonalności, nie uznaje się za rozpoczęcie prac;
- (u) „MŚP” oznacza przedsiębiorstwa, które spełniają warunki określone w zaleceniu Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącym definicji mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw²¹.

2. POMOC REGIONALNA PODLEGAJĄCA ZGŁOSZENIU

- 17. Państwa członkowskie muszą zasadniczo zgłaszać pomoc regionalną zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE, z wyjątkiem środków spełniających warunki określone w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych przyjętym przez Komisję na podstawie art. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 994/98 z dnia 7 maja 1998 r. dotyczącego stosowania art. 92 i 93 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa²².
- 18. Ze względu na podwyższone ryzyko zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej programy pomocy inwestycyjnej skierowane do konkretnych sektorów działalności gospodarczej oraz szczególne rodzaje programów pomocy operacyjnej nadal podlegają obowiązkowi zgłoszenia zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE. Ponadto dwie następujące kategorie indywidualnej pomocy inwestycyjnej są nadal objęte obowiązkiem zgłoszenia: 1) pomoc przyznana w ramach istniejących programów lub poza nimi, której kwota przekracza próg powodujący obowiązek zgłoszenia określony niżej w pkt 21 oraz 2) wszelka pomoc inwestycyjna (potencjalnie) związana z zamknięciem podobnej lub takiej samej działalności bez względu na wysokość kwoty pomocy.

2.1. Programy pomocy inwestycyjnej skierowane do konkretnych sektorów działalności gospodarczej

- 19. Ogólną zasadą jest, iż pomoc inwestycyjna powinna być przyznawana w ramach wielosektorowych programów, które powinny stanowić integralną część regionalnej strategii rozwoju o wyraźnie sprecyzowanych celach. Programy pomocy inwestycyjnej skierowane do konkretnych sektorów działalności gospodarczej muszą być zgłaszane.
- 20. Komisja uznaje, że program jest skierowany do konkretnych sektorów działalności gospodarczej, jeśli obejmuje on tylko jeden rodzaj lub niewielką liczbę rodzajów działalności w obszarze produkcji lub usług. Programów dotyczących działalności związanej z turystyką lub dotyczących przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych niewymienionych w załączniku I nie uznaje się za skierowane do konkretnych sektorów działalności gospodarczej. Jednak programy zawierające możliwość przyznania pomocy inwestycyjnej również na rzecz przemysłu stocznioowego muszą być zgłaszane.

²¹ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36.

²² Dz.U. L 142 z 14.5.1998, s. 1.

2.2. Indywidualna pomoc inwestycyjna przekraczająca próg powodujący obowiązek zgłoszenia

21. Państwo członkowskie musi zgłosić pomoc na projekt inwestycyjny, jeśli pomoc przyznana ze wszystkich źródeł przekracza dopuszczalną maksymalną kwotę pomocy, jaką może otrzymać inwestycja o kosztach kwalifikowalnych w wysokości 100 mln EUR zgodnie z dostosowaną maksymalną intensywnością pomocy, o której mowa w pkt 16 lit. r).
22. Progi powodujące obowiązek zgłoszenia w odniesieniu do maksymalnych poziomów intensywności pomocy określonych w podsekcji 5.4 podsumowano w poniższej tabeli:

Intensywność pomocy	20 %	25 %	30 %	35 %	50 %
Próg powodujący obowiązek zgłoszenia	15 mln EUR	18,75 mln EUR	22,5 mln EUR	26,25 mln EUR	37,5 mln EUR

23. W przypadku inwestycji stanowiących pojedynczy projekt inwestycyjny państwo członkowskie musi zgłosić pomoc na projekt z najpóźniejszą datą rozpoczęcia prac, w przypadku którego przekroczony został próg powodujący obowiązek zgłoszenia.

2.3. Indywidualna pomoc inwestycyjna (potencjalnie) związana z zamknięciem podobnej lub takiej samej działalności w EOG

24. Zdaniem Komisji przenoszenie zdolności produkcyjnych w ramach EOG może poważnie zakłócać konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi. Pomoc udzielona w jednym regionie może przyczynić się do przedwczesnego zakończenia istniejącej działalności gospodarczej w innym regionie i może narazić gospodarkę tego regionu na znaczne koszty dostosowania spowodowane tarciami na rynku pracy oraz przesunięciem zainwestowanego kapitału.
25. Państwa członkowskie muszą zatem zgłaszać pomoc inwestycyjną na każdy projekt realizowany przez duże przedsiębiorstwa lub MŚP, w przypadku którego beneficjent zamknął podobną działalność produkcyjną w EOG w ciągu dwóch lat poprzedzających przyznanie pomocy lub planuje zamknąć taką działalność w ciągu dwóch lat po zakończeniu inwestycji.

2.4. Programy regionalnej pomocy operacyjnej

26. Regionalna pomoc operacyjna jest zasadniczo zakazana. Można jednak przyznać taką pomoc wyjątkowo w obszarach „a”, w tym regionach najbardziej oddalonych, oraz w obszarach o bardzo niskiej gęstości zaludnienia, pod warunkiem że jest to uzasadnione przyczynieniem się pomocy do rozwoju regionalnego oraz że jej poziom jest proporcjonalny do trudności lub ograniczeń, jakie ma ona zlikwidować.
27. W związku z tym, z uwagi na wyższe ryzyko zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej, obowiązkowi zgłoszenia podlegają następujące programy regionalnej pomocy operacyjnej: 1) pomoc na ograniczenie pewnych szczególnych trudności, przed jakimi stoją MŚP w obszarach „a”; 2) pomoc na rekompensatę niektórych dodatkowych kosztów (innych niż koszty transportu) w regionach najbardziej

oddalonych; 3) pomoc na zapobieżenie wyludnieniu lub na ograniczenie tego procesu w obszarach o bardzo małej gęstości zaludnienia.

3. OCENA ZGODNOŚCI POMOCY REGIONALNEJ Z RYNKIEM WEWNĘTRZNYM

28. Oceniając, czy zgłoszony środek pomocy można uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym, Komisja bada, czy został on zaprojektowany w sposób, który gwarantuje przewagę pozytywnego wpływu środka pomocy polegającego na osiągnięciu celu leżącego we wspólnym interesie nad jego potencjalnym negatywnym wpływem na wymianę handlową i konkurencję. W tym celu Komisja weźmie pod uwagę spełnienie każdego z poniższych kryteriów:

- (a) przyczynienie się do osiągnięcia dobrze zdefiniowanego celu leżącego we wspólnym interesie: głównym celem pomocy regionalnej jest w szczególności uwzględnienie kwestii sprawiedliwości, mianowicie pogłębianie spójności gospodarczej w UE poprzez wspieranie niwelowania różnic w poziomie rozwoju poszczególnych regionów UE;
- (b) niemożność osiągnięcia celu dotyczącego sprawiedliwości za pomocą narzędzi rynkowych: aby pomoc była skuteczna musi być skierowana na dobrze zdefiniowaną niedoskonałość rynku lub kwestię dotyczącą sprawiedliwości. W kontekście niniejszych wytycznych ten element testu zgodności jest spełniony poprzez mapy pomocy regionalnej, które określają obszary kwalifikujące się do objęcia pomocą w ramach odstępstw, o których mowa z art. 107 ust. 3 lit. a) i c) TFUE (zob. sekcja 130).
- (c) odpowiedniość środka pomocy: środek nie zostanie uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym, jeśli inne, mniej zakłócające instrumenty polityki lub instrumenty pomocy umożliwiają osiągnięcie takiego samego pozytywnego skutku na rzecz rozwoju regionalnego;
- (d) efekt zachęty pomocy: pomoc musi zmienić zachowanie przedsiębiorstwa w taki sposób, że angażuje się ono w dodatkową działalność przyczyniającą się do rozwoju obszaru, której nie podjęłoby bez przyznanej pomocy, lub którą podjęłoby w ograniczonym lub innym zakresie lub miejscu;
- (e) ograniczenie pomocy do minimum: pomoc musi być ograniczona do minimum niezbędnego do przyciągnięcia dodatkowych inwestycji lub działalności w danym obszarze;
- (f) unikanie nadmiernie negatywnych skutków: negatywne skutki środka pomocy pod względem zakłócenia konkurencji i wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi muszą być ograniczane. W praktyce prowadzi to do wykluczenia niektórych rodzajów pomocy lub beneficjentów (zob. ppkt 1.1) i stwierdzenia przypadków, w których negatywne skutki prawdopodobnie nie zostaną zrównoważone żadnymi pozytywnymi skutkami (zob. niżej pkt 122 i 123).
- (g) przejrzystość: Pomoc przyznaje się sposobem przejrzystym; w szczególności należy zapewnić państwom członkowskim, podmiotom gospodarczym, wszelkim osobom zainteresowanym oraz Komisji łatwy dostęp do wszystkich stosownych aktów i informacji na temat pomocy przyznawanej na ich podstawie.

29. Jeśli nie jest spełnione przynajmniej jedno z powyższych kryteriów, środek nie zostanie uznany za zgodny ze wspólnym rynkiem. We wszystkich innych przypadkach Komisja przeprowadzi test bilansujący, porównując pozytywne skutki pomocy pod względem przyczynienia się do rozwoju danego obszaru ze stwierdzonymi potencjalnymi zakłóceniami konkurencji i handlu.
30. Ponadto jeżeli środek pomocy państwa lub warunki z nim związane (w tym model finansowania środka, kiedy stanowi on jego nieodłączny element) wiążą się nierozdzielnie z naruszeniem prawa UE, pomoc nie może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym²³.
31. W niniejszej sekcji Komisja przedstawia warunki, na jakich będzie oceniać powyższe kryteria w odniesieniu do zgłoszonej pomocy regionalnej. W odpowiednich przypadkach wspomniane będą szczególne warunki mające zastosowanie do indywidualnej pomocy inwestycyjnej i pomocy operacyjnej.

3.1. Przyczynienie się do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie

32. Celem pomocy regionalnej jest zmniejszenie różnic w poziomie rozwoju poszczególnych regionów w Unii Europejskiej. Pomoc regionalna, poprzez dążenie do osiągnięcia stawianych sobie celów dotyczących sprawiedliwości lub spójności, może przyczynić się do realizacji strategii „Europa 2020”, umożliwiając osiągnięcie trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.

3.1.1. Warunki ogólne

33. Programy pomocy regionalnej powinny stanowić integralną część strategii rozwoju regionalnego o jasno zdefiniowanych celach, powinny być spójne z tymi celami i przyczyniać się do ich osiągnięcia.
34. Ma to szczególne znaczenie w przypadku środków wdrażanych zgodnie ze strategiami rozwoju regionalnego określonymi w kontekście Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w związku z przyczynianiem się do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020”.
35. W przypadku programów pomocy nie objętych programem operacyjnym finansowanym z funduszy polityki spójności, państwa członkowskie powinny wykazać, że środek jest zgodny z celami rozwoju w danym obszarze i przyczynia się do strategii jego rozwoju. W tym celu państwa członkowskie mogą wykorzystać oceny poprzednich programów pomocy państwa, oceny skutków sporządzone przez organy przyznające pomoc lub opinie ekspertów.
36. Aby program pomocy przyczyniał się do takiej strategii rozwoju, musi on obejmować system, który umożliwi organom przyznającym pomoc ustalanie priorytetów i wybieranie projektów inwestycyjnych zgodnie z celami programu (np. na podstawie formalnego systemu oceny punktowej). W przypadku programów wdrażających priorytety określone w programie operacyjnym współfinansowanym ze środków na mocy wspólnych ram strategicznych, państwa członkowskie mogą

²³ Zob. np. sprawa C-156/156 *Niemcy przeciwko Komisji* [2000] Rec., s. I6857, pkt 78 oraz sprawa C-333/07 *Régie Networks v Rhone Alpes Bourgogne* [2008] Zb.Orz. s. I10807, pkt 94-116.

oprzeć ustalanie priorytetów i wybieranie projektów na wynikach podobnych procedur stosowanych w odniesieniu do operacji wspieranych z tych funduszy²⁴.

37. Przyznając pomoc w ramach programu dla indywidualnych projektów inwestycyjnych, organ przyznający musi sprawdzić i potwierdzić, że wybrany projekt przyczyni się do osiągnięcia celu programu i tym samym do realizacji strategii rozwoju danego obszaru.
38. Aby inwestycja faktycznie i trwale przyczyniała się do rozwoju danego obszaru, musi być ona utrzymana w danym obszarze przez co najmniej pięć lat (trzy lata w przypadku MŚP) po jej zakończeniu²⁵.
39. Jeśli kwota pomocy została obliczona na podstawie kosztów wynagrodzenia, utworzone miejsca pracy muszą zostać obsadzone w ciągu trzech lat od zakończenia prac. Każde miejsce pracy utworzone dzięki inwestycji musi zostać utrzymane w danym obszarze przez okres pięciu lat od dnia pierwszego obsadzenia stanowiska. W przypadku inwestycji realizowanych przez wszystkie MŚP, państwa członkowskie mogą skrócić pięcioletni okres utrzymania inwestycji lub utworzonych miejsc pracy do minimum trzech lat.
40. Aby inwestycja była rentowna, państwo członkowskie musi zapewnić wniesienie przez beneficjenta wkładu finansowego w wysokości co najmniej 25 % kosztów kwalifikowalnych, ze środków własnych lub zewnętrznych źródeł finansowania, w postaci wolnej od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego²⁶.
41. Kiedy wymaga tego prawo krajowe lub unijne, państwa członkowskie muszą zapewnić przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, aby uniknąć, że środki pomocy państwa będą powodowały szkodę dla środowiska.
42. W przypadku pomocy *ad hoc* państwo członkowskie musi wykazać, że projekt jest spójny ze strategią rozwoju danego obszaru i przyczynia się do jej realizacji oraz że pomoc ta spełnia te same warunki co pomoc inwestycyjna przyznana w ramach programu, chyba że zaznaczono inaczej.

3.1.2. Indywidualna pomoc inwestycyjna

43. Aby wykazać wkład pomocy inwestycyjnej w rozwój regionalny, państwa członkowskie mogą wykorzystać następujące wskaźniki, które mogą być zarówno bezpośrednie (np. nowe miejsca pracy), jak i pośrednie (np. lokalne innowacje):
 - (h) liczba nowych miejsc pracy utworzonych dzięki inwestycji jest ważnym wyznacznikiem wkładu w rozwój regionalny. Należy również uwzględnić jakość utworzonych miejsc pracy oraz wymagany poziom kwalifikacji;
 - (i) jeszcze więcej nowych miejsc pracy może powstać w ramach lokalnej siatki wykonawców lub podwykonawców, poprawiając integrację inwestycji w

²⁴ W przypadku szerokopasmowej infrastruktury sieciowej beneficjent pomocy musi zostać wybrany w oparciu o procedury przetargowe zgodnie z pkt 78 lit. c) i d) wytycznych w sprawie sieci szerokopasmowych.

²⁵ Powyższy zapis nie wyklucza wymiany instalacji lub urządzeń, które w ciągu wspomnianego minimalnego okresu stały się przestarzałe w związku z rozwojem technologicznym, pod warunkiem że działalność gospodarcza zostanie utrzymana w danym obszarze przez minimalny wymagany okres.

²⁶ Nie ma to przykładowo miejsca w wypadku pożyczek subsydiowanych, pożyczek ze środków publicznych na kapitał własny lub zaangażowania kapitałowego państwa, które nie spełniają warunków testu prywatnego inwestora, gwarancji państwa zawierających element pomocy, jak również wsparcia ze strony państwa przyznanego w ramach zasady *de minimis*.

danym regionie oraz zapewniając jej szerszy wpływ na rynek. Liczba pośrednio utworzonych miejsc pracy będzie więc również brana pod uwagę;

- (j) zobowiązanie się beneficjenta do zainicjowania szeroko zakrojonych działań szkoleniowych mających na celu podnoszenie kwalifikacji (ogólnych i specjalistycznych) podlegającej mu siły roboczej będzie uważane za czynnik wspomagający rozwój regionalny. Nacisk będzie również położony na zapewnienie staży, zwłaszcza dla ludzi młodych oraz na szkolenia, które zwiększają wiedzę pracownika oraz jego szanse na znalezienie pracy poza danym przedsiębiorstwem. Szkolenia ogólne lub specjalistyczne, dla których zatwierdzona została pomoc szkoleniowa, nie będą brane pod uwagę jako pozytywny skutek pomocy regionalnej w celu uniknięcia ich podwójnego ujęcia w ocenie;
 - (k) zewnętrzny efekt skali lub inne korzyści z perspektywy rozwoju regionalnego mogą być pochodną efektu bliskości (efekt grupowania). Grupowanie przedsiębiorstw działających w tej samej branży pozwala na większą specjalizację poszczególnych zakładów, tym samym przyczyniając się do zwiększenia wydajności. Jednak znaczenie tego wyznacznika wkładu w rozwój regionalny zależy od zaawansowania rozwoju zgrupowania.
 - (l) inwestycje wnoszą wiedzę technologiczną i mogą przyczynić się do znacznego transferu technologii (transfer wiedzy). Inwestycje dokonywane w sektory o dużym wykorzystaniu technologii w większym stopniu przyczyniają się do transferu technologii do regionu będącego odbiorcą pomocy. Pod tym względem ważne są również poziom oraz specyfika przekazywania wiedzy;
 - (m) Wkład projektu w zdolność regionu do tworzenia nowych technologii poprzez lokalne innowacje może być również wzięty pod uwagę. W tym kontekście pozytywnie oceniana może być współpraca nowych zakładów produkcyjnych z lokalnymi instytucjami szkolnictwa wyższego;
 - (n) Czas trwania inwestycji oraz potencjalne przyszłe inwestycje kontynuacyjne są wyznacznikiem długotrwałego zaangażowania danego przedsiębiorstwa w regionie.
44. Państwa członkowskie mogą również wykorzystać plan operacyjny beneficjenta pomocy, który może zawierać informacje o liczbie utworzonych miejsc pracy, należnych wynagrodzeniach (wzrost zamożności gospodarstw domowych jako efekt mnożnikowy), poziomie sprzedaży lokalnych producentów oraz obrotach, jakie przyniosła inwestycja, potencjalnie działając korzystnie na dany obszar poprzez dodatkowe wpływy z podatków.

3.1.3. *Programy pomocy operacyjnej*

45. Pomoc operacyjną można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeśli jest przyznawana na następujące cele:
- (o) ograniczenie pewnych szczególnych trudności, przed jakimi stoją MŚP w obszarach „a”;

- (p) rekompensata niektórych dodatkowych kosztów (innych niż koszty transportu) ponoszonych w regionach najbardziej oddalonych bezpośrednio wskutek jednego lub kilku stałych ograniczeń, o których mowa w art. 349 TFUE²⁷;
- (q) zapobieżenie wyludnieniu lub ograniczenie tego procesu w obszarach o bardzo małej gęstości zaludnienia²⁸.

46. Komisja uzna zatem, że pomoc, której celem jest zaradzenie tym problemom, przyczynia się do rozwoju regionalnego.

47. Państwo członkowskie musi wykazać istnienie i znaczenie tych problemów w danym obszarze.

3.2. Niemożność osiągnięcia celu dotyczącego sprawiedliwości za pomocą narzędzi rynkowych

48. W celu dokonania oceny skuteczności państwa członkowskiego w osiągnięciu celu, jakim jest wspólny interes, konieczne jest najpierw zdiagnozowanie zaistniałego problemu. pomoc państwa powinna być ukierunkowana na sytuacje, w których może ona spowodować istotną poprawę, jaka nie może nastąpić w wyniku działania rynku. Ma to szczególne znaczenie w kontekście ograniczonych zasobów publicznych.

49. W przedmiotowym kontekście, w odniesieniu do obszarów objętych mapą pomocy regionalnej zgodnie z zasadami opracowanymi w sekcji 5 poniżej, Komisja uznaje, że rynek nie pozwala na osiągnięcie zakładanego celu dotyczącego sprawiedliwości bez interwencji państwa, w związku z czym obszary te powinny kwalifikować się do przyznania pomocy państwa zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) i (c) TFUE.

3.3. Odpowiedniość pomocy regionalnej

3.3.1. Odpowiedniość różnych instrumentów polityki

3.3.1.1. Programy pomocy inwestycyjnej

50. Regionalna pomoc inwestycyjna to nie jedyne narzędzie, jakim dysponują państwa członkowskie w celu wsparcia inwestycji i tworzenia miejsc pracy w regionach w niekorzystnym położeniu. Państwa członkowskie mogą posługiwać się innymi środkami, takimi jak rozwój infrastruktury, podnoszenie jakości kształcenia i szkolenia oraz ulepszanie otoczenia biznesu.

51. W przypadku programów pomocy nie objętych programem operacyjnym finansowanym z funduszy polityki spójności, państwa członkowskie muszą wykazać, dlaczego pomoc regionalna jest właściwym instrumentem osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie dotyczącego sprawiedliwości lub spójności.

52. Jeśli państwo członkowskie zdecyduje się zastosować sektorowy program pomocy, nie objęty programem operacyjnym finansowanym z funduszy polityki spójności, musi ono wykazać zalety takiego instrumentu w porównaniu z programem wielosektorowym lub innymi opcjami polityki. Komisja w szczególności weźmie

²⁷ tj. oddalenie, położenie wyspiarskie, niewielka powierzchnia, trudna topografia i klimat oraz zależność gospodarcza od niewielkie liczby produktów.

²⁸ Obszary o bardzo małej gęstości zaludnienia powinny zasadniczo odpowiadać regionom NUTS 2, w których wynosi ona 8 osób na km² (na podstawie danych Eurostatu dot. gęstości zaludnienia za 2010 r.), lub częściom takich regionów NUTS 2. Obszary te mogą jednak rozciągać się na mniejsze, sąsiadujące obszary, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 8 osób na km².

pod uwagę ewentualne udostępnione przez państwo członkowskie oceny skutków proponowanego programu pomocy.

3.3.1.2. Indywidualna pomoc inwestycyjna

53. Państwa członkowskie muszą wykazać, dlaczego pomoc *ad hoc* jest właściwym instrumentem osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie dotyczącego sprawiedliwości lub spójności.

3.3.1.3. Programy pomocy operacyjnej

54. Państwo członkowskie musi wykazać, że pomoc jest odpowiednia do osiągnięcia celu programu w odniesieniu do problemów, jakie pomoc ta ma rozwiązać. Aby wykazać, że pomoc jest odpowiednia, państwo członkowskie oblicza kwotę pomocy z wyprzedzeniem jako stałą sumę obejmującą spodziewaną lukę w kosztach w danym okresie, a nie na podstawie kosztów i dochodów w miarę ich ponoszenia lub uzyskiwania. W drugim modelu występuje zazwyczaj mniej czynników zachęcających przedsiębiorstwa do ograniczania kosztów i rozwijania z czasem działalności²⁹.

3.3.2. Odpowiedniość różnych instrumentów pomocy

55. Pomoc regionalną można przyznawać w różnych formach. Państwo członkowskie powinno jednak zapewnić przyznanie pomocy w takiej formie, która ma szansę spowodować jak najmniejsze zakłócenia wymiany handlowej i konkurencji. W związku z tym, jeśli pomoc jest przyznawana w formie, która przynosi bezpośrednią korzyść majątkową (np. dotacje bezpośrednie, zwolnienia lub ulgi w zakresie podatków, składek na ubezpieczenie społeczne lub innych obowiązkowych opłat lub też udostępnienie gruntu, towarów lub usług po korzystnych cenach itp.), państwo członkowskie musi wykazać, dlaczego nieodpowiednie są w tym przypadku inne, potencjalnie mniej zakłócające formy pomocy, takie jak pożyczki zwrotne lub formy pomocy oparte na instrumentach dłużnych lub kapitałowych (np. niskoprocentowane pożyczki lub dotacje na spłatę odsetek, gwarancje państwowe, zakup pakietu udziałów/akcji lub inny sposób udostępnienia kapitału na preferencyjnych warunkach).

56. W przypadku programów pomocy realizujących cele i priorytety programów operacyjnych, instrument finansowania wybrany w danym programie uważa się za instrument właściwy.

3.4. Efekt zachęty

3.4.1. Warunki ogólne

57. Pomoc regionalna może zostać uznana za zgodną z Traktatem tylko jeśli wywołuje efekt zachęty. Pomoc musi zmienić zachowanie przedsiębiorstwa w taki sposób, że angażuje się ono w dodatkową działalność przyczyniającą się do rozwoju obszaru, której nie podjęłoby bez przyznanej pomocy, lub którą podjęłoby w ograniczonym lub innym zakresie lub miejscu. Pomoc nie może subsydiować kosztów działalności,

²⁹

W razie bardzo dużej niepewności co do przyszłych kosztów i rozwoju sytuacji w zakresie przychodów oraz dużej asymetrii informacji organ publiczny może jednak zechcieć przyjąć modele ustalania rekompensaty, które nie będą oparte wyłącznie na zasadzie *ex ante*, ale będą łączyć elementy *ex ante* i *ex post* (np. z wykorzystaniem mechanizmów wycofania, żeby umożliwić podział niespodziewanych zysków).

które przedsiębiorstwo i tak by poniosło, i nie może rekompensować zwykłego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej.

58. Istnienie efektu zachęty może być dowiedzione w dwóch możliwych scenariuszach.
1. Pomoc stanowi zachętę do przyjęcia pozytywnej decyzji dotyczącej inwestycji, ponieważ inwestycja, która bez przyznanej pomocy nie byłaby wystarczająco rentowna dla beneficjenta, może zostać zrealizowana w danym obszarze³⁰ (*scenariusz 1, decyzja dotycząca inwestycji*) lub;
 2. pomoc stanowi zachętę do zrealizowania planowanej inwestycji w danym obszarze, a nie gdzie indziej, ponieważ kompensuje ograniczenia i koszty netto wynikające z lokalizacji w danym obszarze (*scenariusz 2, decyzja dotycząca lokalizacji*).
59. Jeśli pomoc nie zmienia zachowania beneficjenta poprzez pobudzenie (dodatkowych) inwestycji w danym obszarze, można przyjąć, że taka inwestycja została by zrealizowana w tym regionie również bez przyznania pomocy. Taka pomoc nie wywołuje efektu zachęty prowadzącego do osiągnięcia celu rozwoju regionalnego i nie może zostać zatwierdzona jako zgodna z rynkiem wewnętrznym. Jednak w przypadku pomocy regionalnej przyznanej inwestycjom niezbędnym do osiągnięcia standardów określonych prawem unijnym, można uznać, że pomoc ma charakter zachęty, jeśli dokonanie inwestycji bez niej nie przyniosłoby beneficjentowi wystarczających korzyści, aby dokonał inwestycji w danym obszarze, co prowadziłoby do zamknięcia zakładu istniejącego w tym obszarze.
60. Prace nad projektem nie mogą się rozpocząć przed wydaniem przez organy publiczne decyzji o przyznaniu pomocy. Jeśli chodzi o pomoc inwestycyjną, wejście w życie instrumentu przyznającego pomoc musi być uzależnione od decyzji Komisji zatwierdzającej pomoc.
61. Jeśli prace rozpoczną się przed przyjęciem decyzji przez organ przyznający, o której mowa w pkt 60, projekt w całości nie będzie kwalifikował się do pomocy.
62. Konieczne jest stosowanie standardowego formularza zgłoszenia załączonego do niniejszych wytycznych³¹. W formularzu beneficjenci muszą wyjaśnić, jak wyglądałaby sytuacja w przypadku braku pomocy (tj. sytuacji alternatywnej), wskazując, który scenariusz opisany wyżej w pkt 58 ma zastosowanie.
63. Jeśli pomoc przyznaje się dużemu przedsiębiorstwu w ramach programu, organ przyznający pomoc musi wymagać od beneficjenta dowodów na efekt zachęty wywoływany przez pomoc, zgodnie z ppkt 62-65.
64. Duże przedsiębiorstwa muszą przedstawić dokumenty na poparcie scenariusza alternatywnego opisanego w formularzu zgłoszeniowym.
65. Organ przyznający pomoc powinien skontrolować wiarygodność scenariusza alternatywnego i potwierdzić, że pomoc regionalna wywołuje wymagany efekt zachęty, o którym mowa w pkt 58. Scenariusz alternatywny jest wiarygodny, jeśli opiera się na faktach i odwołuje się do czynników decyzyjnych obowiązujących w momencie podejmowania przez beneficjenta decyzji o inwestycji.

³⁰ Tego typu inwestycje mogą stworzyć warunki pozwalające na dalsze inwestycje, które będą rentowne bez dodatkowej pomocy.

³¹ Zob. załącznik V.

3.4.2. Indywidualna pomoc inwestycyjna

66. W przypadku pomocy wymagającej zgłoszenia państwo członkowskie musi wykazać Komisji istnienie efektu zachęty wywoływanego przez pomoc. Musi ono dostarczyć jasne dowody na to, że pomoc w istocie wpłynęła na wybór inwestycji lub wybór lokalizacji³². Musi również sprecyzować, który scenariusz ma w danym przypadku zastosowanie. Aby umożliwić kompleksową ocenę, państwo członkowskie musi dostarczyć nie tylko informacje dotyczące projektu objętego pomocą, lecz również wyczerpujący opis scenariusza alternatywnego, zgodnie z którym beneficjent nie otrzymałby pomocy od żadnego państwa członkowskiego.
67. W *scenariuszu 1* państwo członkowskie może udowodnić istnienie efektu zachęty, przedstawiając dokumenty przedsiębiorstwa wykazujące, że bez przyznanej pomocy inwestycja nie byłaby wystarczająco rentowna.
68. W *scenariuszu 2* państwo członkowskie może udowodnić istnienie efektu zachęty, przedstawiając dokumenty przedsiębiorstwa wykazujące, że przeprowadzono porównanie kosztów i korzyści płynących z lokalizacji w regionie otrzymującym pomoc i w innym regionie. Komisja weryfikuje, czy takie scenariusze porównawcze są realistyczne.
69. Państwa członkowskie zachęca się w szczególności, aby opierały się na oficjalnych dokumentach organów przedsiębiorstwa, ocenach ryzyka (w tym ocenach ryzyka związanego z daną lokalizacją), sprawozdaniach finansowych, wewnętrznych planach biznesowych, opiniach ekspertów oraz innych badaniach powiązanych z projektem inwestycyjnym podlegającym ocenie. Podczas sprawdzania efektu zachęty pomocne mogą być dokumenty prognozujące popyt, prognozy finansowe, dokumenty przedłożone komitetowi inwestycyjnemu oraz przedstawiające różne scenariusze inwestycyjne lub dokumenty przedstawione przez instytucje finansowe.
70. W tym kontekście i w szczególności w odniesieniu do *scenariusza 1* poziom rentowności ocenić można poprzez odniesienie do metodologii stanowiących standardową praktykę w danym przemyśle oraz zawierających: metody oceny wartości bieżącej netto projektu, wewnętrznej stopy zwrotu lub średniej stopy zwrotu zainwestowanego kapitału.
71. Jeśli pomoc nie zmienia zachowania beneficjenta poprzez pobudzenie (dodatkowych) inwestycji w danym obszarze, nie ma ona pozytywnego wpływu na region. Jeśli ponadto pomoc nie wywołuje żadnego efektu zachęty do osiągnięcia celów dotyczących sprawiedliwości lub spójności, można ją uznać za pieniądze przekazane przedsiębiorstwu za darmo. Pomoc nie będzie zatem zatwierdzana w przypadkach, gdy wydaje się, że ta sama inwestycja zostałaby zrealizowana w regionie nawet bez udziału pomocy.

3.4.3. Programy pomocy operacyjnej

72. W przypadku programów pomocy operacyjnej pomoc wywołuje efekt zachęty, jeśli jest prawdopodobne, że w przypadku braku pomocy poziom działalności gospodarczej w obszarze lub regionie byłby znacznie ograniczony z uwagi na problemy, które pomoc ma rozwiązać.

³²

Scenariusze alternatywne opisano w pkt 58

73. Komisja uzna zatem, że pomoc pobudza dodatkową działalność gospodarczą w danych obszarach lub regionach, jeśli państwo członkowskie wykaże istnienie i znaczenie takich problemów w danym obszarze lub regionie (por. pkt 47 i 54).

3.5. Proporcjonalność pomocy / pomoc ograniczona do minimum.

3.5.1. Warunki ogólne.

74. Aby pomoc regionalną można było uznać za proporcjonalną, kwota pomocy musi co do zasady być ograniczona do minimum koniecznego do przyciągnięcia dodatkowych inwestycji lub działalności gospodarczej w danym obszarze.
75. Ogólnie rzecz biorąc, pomoc podlegająca obowiązkowi indywidualnego zgłoszenia zostanie uznana za ograniczoną do minimum, jeśli kwota pomocy będzie odpowiadała kosztom netto realizacji inwestycji w danym obszarze wynikającym z porównania ze scenariuszem alternatywnym braku pomocy. Podobnie, w przypadku indywidualnej pomocy inwestycyjnej w ramach zgłoszonego programu na rzecz dużych przedsiębiorstw państwo członkowskie musi zapewnić, aby kwota pomocy odpowiadała dodatkowym kosztom netto realizacji inwestycji w danym obszarze wynikającym z porównania ze scenariuszem alternatywnym braku pomocy.
76. Aby zapewnić przewidywalność i równe szanse, Komisja stosuje maksymalne poziomy intensywności pomocy w odniesieniu do pomocy inwestycyjnej. W przypadku zgłoszonych programów, maksymalne poziomy intensywności pomocy stanowią obszar bezpieczeństwa dla MŚP: tak długo jak intensywność pomocy jest poniżej maksimum, kryterium „pomocy ograniczonej do minimum” uznaje się za spełnione. We wszystkich pozostałych przypadkach maksymalne poziomy intensywności pomocy stanowią wymóg minimalny dla proporcjonalności, którego celem jest zapobieżenie użycia pomocy państwa w przypadku projektów, gdzie stosunek kwoty pomocy do kosztów kwalifikowalnych uznaje się za wysoki i potencjalnie zakłócający.
77. Maksymalne poziomy intensywności pomocy zmieniają się w zależności od trzech kryteriów: 1) sytuacji społeczno-ekonomicznej danego obszaru jako wskaźnika zastępczego stopnia, do jakiego dany obszar potrzebuje dalszego rozwoju oraz, ewentualnie, do jakiego ma on problem z przyciąganiem i utrzymaniem działalności gospodarczej³³; 2) wielkości beneficjenta jako wskaźnika zastępczego szczególnych trudności w finansowaniu lub wdrażaniu projektu w obszarze oraz 3) wielkości projektu inwestycyjnego jako wskaźnika spodziewanego poziomu zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej. W związku z tym wyższe poziomy intensywności pomocy (i ewentualnie wynikające z nich większe zakłócenia handlu i konkurencji) są tym bardziej dopuszczalne, im mniej rozwinięty jest dany region oraz jeśli beneficjentem pomocy jest MŚP. W przypadku dużych projektów inwestycyjnych intensywność pomocy jest skalowana za pomocą mechanizmu określonego w pkt 16 lit. r) i ograniczona kwotą, jaką można przyznać na projekt, którego koszty kwalifikowalne wynoszą 500 mln EUR.
78. W przypadku środków w ramach europejskiej współpracy terytorialnej, pułap pomocy obszaru, na którym znajduje się projekt odnosi się do wszystkich beneficjentów uczestniczących w projekcie europejskiej współpracy terytorialnej, pod warunkiem, że koszty kwalifikowalne przypisane są do projektu dotyczącego inwestycji początkowej. Jeśli w projekcie wyróżnia się kilka lokalizacji, pułap

³³ Zob. ppkt 5.4 dot. map pomocy regionalnej.

pomocy obowiązujący w przypadku tego projektu to ten, który obowiązuje w przypadku obszaru, w przypadku którego kwota pomocy była najwyższa, gdyż jedna z inwestycji początkowych zlokalizowana jest na obszarze objętym pomocą. Jakkolwiek na obszarach „c” przepisy te – zgodnie z przepisami pkt 9 omawianych wytycznych - mają zastosowanie tylko do MŚP.

79. Pomoc inwestycyjna musi przestrzegać maksymalnych poziomów intensywności pomocy lub skali intensywności pomocy na duże projekty inwestycyjne. Jeśli pomoc przyznawana jest beneficjentowi na kilka projektów rozpoczętych w okresie trzech lat i w związku z tym jest uznawana za część pojedynczej inwestycji, pomoc musi zostać zmniejszona w przypadku tego z projektów objętych pomocą, przy którym przekroczony został próg 50 mln EUR. Dużym projektem inwestycyjnym nie przyznaje się premii dla MŚP.
80. Przyznając pomoc, organ przyznający musi obliczyć maksymalną intensywność pomocy i kwotę pomocy na projekt. Intensywność pomocy musi być obliczona na podstawie ekwiwalentu dotacji brutto w odniesieniu do całkowitych kwalifikowalnych kosztów inwestycji albo kosztów zatrudnienia zadeklarowanych przez beneficjenta pomocy w momencie ubiegania się o pomoc.
81. Jeśli pomoc inwestycyjną obliczaną na podstawie kosztów inwestycyjnych łączy się z regionalną pomocą inwestycyjną obliczaną na podstawie kosztów zatrudnienia, całkowita pomoc nie może przekraczać najwyższej kwoty pomocy wynikającej z którejkolwiek metody obliczeniowej opartej na maksymalnej dopuszczalnej intensywności pomocy.
82. Pomoc inwestycyjną można przyznać równocześnie w ramach kilku programów pomocy regionalnej lub połączyć z pomocą *ad hoc*, jeśli całkowita pomoc ze wszystkich źródeł nie przekracza maksymalnej dopuszczalnej intensywności pomocy na projekt, która to intensywność musi być obliczona z wyprzedzeniem przez organ przyznający pomoc.

3.5.1.1. **Pomoc obliczana na podstawie kosztów inwestycji**

83. Kwalifikowalne aktywa powinny być nowe, z wyjątkiem MŚP oraz w przypadku nabycia zakładu³⁴.
84. W przypadku MŚP, związane z inwestycją koszty przeprowadzenia badań przygotowawczych czy usług konsultingowych, mogą również zostać uznane za kwalifikowalne do 50 % faktycznie poniesionych kosztów.
85. W przypadku pomocy przyznanej na zasadniczą zmianę, koszty kwalifikowalne muszą przekraczać koszty amortyzacji, jakie poniesiono w związku z działalnością podlegającą modernizacji w ciągu poprzednich trzech lat obrotowych. Jeżeli istniejącą działalność zastępuje się nową działalnością i wykorzystuje się do niej aktywa wcześniej stosowane w poprzedniej działalności, koszty kwalifikowalne przeznaczone na nową inwestycję muszą przekraczać o co najmniej 200 % wartość księgową aktywów, które stały się przestarzałe lub są ponownie wykorzystywane, odnotowaną w roku obrotowym poprzedzającym rozpoczęcie prac.
86. Koszty związane z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych objętych najmem/dzierżawą można uwzględnić jedynie w następujących warunkach:

³⁴

Zdefiniowane w pkt 16 lit. k).

- (r) najem/dzierżawa gruntów i budynków musi trwać przez okres co najmniej pięciu lat od przewidywanego terminu zakończenia inwestycji w przypadku dużych przedsiębiorstw lub trzech lat w przypadku MŚP;
 - (s) dzierżawa budowli lub maszyn musi mieć formę leasingu finansowego i obejmować obowiązek zakupu aktywów po wygaśnięciu umowy dzierżawy.
87. W przypadku przejęć uwzględniane powinny być tylko koszty zakupu zakładu³⁵ od osób trzecich niemających powiązań z nabywcą. Transakcja musi zostać przeprowadzona na warunkach rynkowych. Należy odjąć aktywa, na których przejęcie przyznano już pomoc przed nabyciem.
88. W przypadku dużych przedsiębiorstw koszty aktywów niematerialnych i prawnych są kwalifikowalne jedynie do wysokości 50 % całkowitych kosztów inwestycji kwalifikowalnych na dany projekt. W przypadku MŚP można uwzględnić całkowite koszty związane z aktywami niematerialnymi i prawnymi.
89. Kwalifikowalne aktywa niematerialne i prawne muszą pozostać związane z obszarem otrzymującym pomoc kwalifikującym się do pomocy regionalnej i nie mogą być przenoszone do innych regionów. Aktywa niematerialne i prawne muszą spełniać następujące warunki:
- (a) korzysta się z nich wyłącznie w zakładzie otrzymującym pomoc;
 - (b) muszą podlegać amortyzacji;
 - (c) nabywane są od stron trzecich, nieposiadających jakichkolwiek powiązań prawnych, gospodarczych ani finansowych, na warunkach rynkowych;
90. Aktywa niematerialne i prawne muszą być włączone do aktywów przedsiębiorstwa i muszą pozostać związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej pięć lat (trzy lata w przypadku MŚP).

3.5.1.2. Pomoc obliczana na podstawie kosztów wynagrodzenia

91. Pomoc regionalna może być obliczana także w odniesieniu do spodziewanych kosztów wynagrodzenia wynikających z tworzenia nowych miejsc pracy dzięki inwestycji początkowej. Pomoc może rekompensować tylko koszty wynagrodzenia zatrudnionej osoby obliczane za okres dwóch lat, a wynikająca intensywność pomocy nie może przekraczać obowiązującej intensywności pomocy w danym obszarze.

3.5.2. Indywidualna pomoc inwestycyjna

92. W przypadku sytuacji wchodzącej w zakres *scenariusza 1* (decyzja dotycząca inwestycji) Komisja sprawdzi, czy kwota pomocy przekracza minimum konieczne do uczynienia projektu wystarczająco rentownym, np. czy podnosi jego wewnętrzną stopę zwrotu powyżej sektorowej wartości odniesienia lub wartości odniesienia specyficznej dla danego przedsiębiorstwa, lub też preferencyjnej stopy zwrotu dla inwestorów (tzw. *hurdle rate*). Jeśli dane te są niedostępne, jako wartość odniesienia można wykorzystać również zwykłe stopy zwrotu stosowane przez przedsiębiorstwo w innych projektach inwestycyjnych, koszt kapitału przedsiębiorstwa jako całości lub zyski zwykle odnotowywane w danym sektorze.

³⁵

Zob. przypis 34.

93. W przypadku *scenariusza 2* opisującego efekt zachęty dotyczący lokalizacji Komisja porówna bieżącą wartość netto inwestycji w docelowym obszarze z bieżącą wartością netto inwestycji w innej lokalizacji. Trzeba wziąć pod uwagę wszystkie istotne koszty i korzyści, w tym m.in. koszty administracyjne, koszty transportu, koszty szkoleń niepokrytych przez pomoc szkoleniową, jak również różnice płac. Jednak w przypadkach, kiedy alternatywna lokalizacja leży na terenie EOG, dotacji przyznanych w tej drugiej lokalizacji nie bierze się pod uwagę.
94. Obliczenia stosowane podczas analizy efektu zachęty można wykorzystać również do oceny proporcjonalności pomocy. Państwo członkowskie musi wykazać proporcjonalność na podstawie dokumentacji, o której mowa w pkt 69.
95. Intensywność pomocy nie może przekraczać dopuszczalnej dostosowanej intensywności pomocy.

3.5.3. *Pomoc operacyjna*

96. Państwo członkowskie musi wykazać, że poziom pomocy jest proporcjonalny do problemu, jakemu pomoc ma zaradzić.
97. W szczególności konieczne jest spełnienie następujących warunków ogólnych:
- (d) pomoc musi zostać określona w stosunku do zdefiniowanej wcześniej grupy kosztów kwalifikowalnych, które można w pełni powiązać z problemem, któremu pomoc ma zaradzić, zgodnie z tym co wykazało państwo członkowskie. Pomoc musi być ograniczona do pewnej części tych kosztów kwalifikowalnych i nie może ich przekraczać;
 - (e) kwota pomocy przypadająca na każdego beneficjenta musi być proporcjonalna do poziomu problemów, z jakimi faktycznie boryka się każdy beneficjent.
98. Aby pomoc mogła rekompensować niektóre dodatkowe koszty (inne niż koszty transportu) w regionach najbardziej oddalonych, koszty kwalifikowalne muszą być w pełni powiązane z jednym lub kilkoma stałymi ograniczeniami, o których mowa w art. 349 TFUE. Takie dodatkowe koszty nie mogą obejmować kosztów transportu ani żadnych kosztów dodatkowych, które mogą być powiązane z innymi czynnikami, i muszą być obliczane w odniesieniu do poziomu kosztów ponoszonych przez podobne przedsiębiorstwa działające w innych regionach danego państwa członkowskiego.
99. Aby pomoc mogła zmniejszyć pewne szczególne trudności, przed jakimi stoją MŚP w obszarach „a”, poziom pomocy musi być obniżany w trakcie trwania programu³⁶.

3.6. **Negatywne skutki**

3.6.1. *Zagadnienia ogólne*

100. Zdaniem Komisji pomoc regionalna może powodować dwa główne rodzaje zakłóceń konkurencji i wymiany handlowej. Są to zakłócenia związane z rynkiem produktowym (prowadzące głównie do niewydajnego przydzielania pomocy) oraz skutki dotyczące lokalizacji (które mogą prowadzić zarówno do niewydajnego przydzielania pomocy, jak i do problemów z dystrybucją).

³⁶ Również w przypadku zgłaszania programów pomocy operacyjnej w celu przedłużenia obowiązywania istniejących środków pomocy.

101. Jednym z potencjalnie szkodliwych skutków pomocy państwa jest uniemożliwianie mechanizmom rynkowym przynoszenia skutecznych rezultatów poprzez nagradzanie najskuteczniejszych producentów oraz wywieranie presji na tych najmniej skutecznych, zmuszając ich do poprawy, restrukturyzacji bądź wycofania się z rynku. Zwłaszcza znaczny wzrost mocy produkcyjnych wywołany przez pomoc państwa na nierentownym rynku (określonym dalej w tekście) może nadmiernie zakłócić konkurencję, jako że utworzenie lub podtrzymanie nadwyżki produkcyjnej może doprowadzić do obniżenia marż zysku oraz ograniczenia inwestycji konkurentów lub nawet do ich wycofania się z rynku. Może to doprowadzić do sytuacji, w której konkurenci, którzy w przeciwnym wypadku byłiby w stanie utrzymać się na rynku, zmuszeni są do wycofania się z niego na skutek pomocy państwa. Może to również powstrzymać firmy przed wejściem na rynek oraz osłabić motywację do innowacji ze strony konkurentów. Skutkuje to niewydajnymi strukturami rynkowymi, które w dłuższej perspektywie są niekorzystne dla konsumentów. Stosowanie jakiegokolwiek pomocy może ponadto sprawić, że (potencjalni) beneficjenci staną się zbyt pewni siebie lub zaczną postępować ryzykownie. Długofalowy wpływ na ogólne wyniki sektora będzie najprawdopodobniej negatywny.
102. Pomoc może również powodować zakłócenia pod względem zwiększania lub utrzymywania znacznej władzy rynkowej po stronie beneficjenta. Nawet jeśli pomoc nie wzmacnia znacznej władzy rynkowej bezpośrednio, może to robić pośrednio poprzez zniechęcanie do rozwoju lub powodując wycofanie się istniejących konkurentów lub zniechęcając do wejścia na rynek nowych konkurentów.
103. Oprócz powodowania zakłóceń na rynkach produktowych, pomoc regionalna ze swojej natury wpływa również na lokalizację działalności gospodarczej. Podczas gdy jeden obszar dzięki pomocy przyciąga inwestycje, inny nie ma takiej możliwości. Negatywne skutki w obszarach objętych pomocą, mogą objawiać się utratą miejsc pracy na danym rynku, w tym na poziomie podwykonawców. Mogą być także odczuwalne jako rezultat utraty pozytywnych czynników zewnętrznych (np. efekt grupowania, transfer wiedzy, edukacja i szkolenie itd.).
104. Specyfika geograficzna odróżnia pomoc regionalną od innych form pomocy horyzontalnej. Szczególną cechą pomocy regionalnej jest fakt, że ma ona na celu wpłynięcie na decyzje inwestorów co do lokalizacji projektów inwestycyjnych. Pomoc regionalna, wyrównując dodatkowe koszty wynikające z ograniczeń regionalnych oraz wspierając dodatkowe inwestycje w obszarach objętych pomocą bez odciążania ich od innych obszarów objętych pomocą, przyczynia się nie tylko do rozwoju danego regionu, ale także do zwiększenia spójności, a w efekcie końcowym przynosi korzyści całej Unii. Jeżeli chodzi o potencjalne negatywne skutki lokalizacyjne pomocy regionalnej, są one ograniczone przez mapy pomocy regionalnej, które szczegółowo definiują obszary kwalifikujące się do otrzymania pomocy regionalnej, uwzględniając cele dotyczące sprawiedliwości i polityki spójności oraz kwalifikowalne poziomy intensywności pomocy. Jednak zrozumienie tego, jak by wyglądała sytuacja w przypadku braku pomocy nadal jest ważne przy dokonywaniu oceny faktycznego wpływu pomocy na cel spójności.
105. Oceniając skutki pomocy inwestycyjnej, Komisja rozróżnia dwa scenariusze alternatywne opisane powyżej w pkt 92 i 93.
106. W przypadkach objętych scenariuszem 1 Komisja przykłada szczególną wagę do skutków negatywnych związanych ze wzrostem nadwyżki produkcyjnej w

upadających sektorach, zapobieganiem wycofywania się przedsiębiorstw z rynku oraz kwestią znacznej władzy rynkowej. Jeśli projekt prowadzi do tworzenia mocy produkcyjnych na rynku, który pod względem strukturalnym znajduje się w fazie bezwzględnego upadku, Komisja może uznać to za element negatywny, który najprawdopodobniej nie zostanie zrównoważony przez jakikolwiek element pozytywny.

107. Jeśli z analizy scenariusza alternatywnego wynika, że bez przyznanej pomocy inwestycja zostałaby zrealizowana w innym miejscu w EOG (scenariusz 2), które należy do tego samego rynku geograficznego pod względem danego produktu, oraz jeśli pomoc jest proporcjonalna, ewentualne skutki pod względem nadwyżki produkcyjnej lub znacznej władzy rynkowej byłyby zasadniczo takie same, bez względu na przyznanie pomocy. W takich przypadkach, Komisja rozważa przede wszystkim negatywny wpływ związany z tą alternatywną lokalizacją.

3.6.2. *Programy pomocy inwestycyjnej*

108. Programy pomocy inwestycyjnej nie powinny prowadzić do znacznych zakłóceń konkurencji i handlu. W szczególności, nawet jeśli dane zakłócenie można uznać za ograniczone na poziomie indywidualnym (pod warunkiem, że spełnione są wszystkie warunki pomocy inwestycyjnej), łącznie programy mogą jednak prowadzić do dużych zakłóceń. Takie zakłócenia mogą dotyczyć rynków produkcyjnych, doprowadzając do sytuacji nadwyżki produkcyjnej (lub pogarszając taką istniejącą już sytuację) bądź też tworząc, zwiększając lub utrzymując znaczną władzę rynkową niektórych beneficjentów w sposób, który wpłynie negatywnie na dynamiczne zachęty. Całkowita pomoc w ramach programów może również doprowadzić do znacznej utraty działalności gospodarczej w innych obszarach EOG. W przypadku pomocy skierowanej do wybranych sektorów, ryzyko takiego zakłócenia jest jeszcze bardziej wyraźne.
109. Dlatego też państwo członkowskie musi wykazać, że takie negatywne skutki będą ograniczone do minimum, uwzględniając np. wielkość danego projektu, indywidualne i całkowite kwoty pomocy, spodziewanych beneficjentów oraz charakterystyczne cechy danych sektorów. Aby umożliwić Komisji ocenę spodziewanych negatywnych skutków, państwo członkowskie może przedstawić dowolną ocenę skutków, jaką dysponuje, jak również oceny ex-post przeprowadzone dla podobnych, realizowanych wcześniej programów.
110. Przyznając pomoc w ramach programu dla indywidualnych projektów inwestycyjnych, organ przyznający musi sprawdzić i potwierdzić, że pomoc nie przyczyni się do odciążenia inwestycji z regionu, w którym intensywność pomocy regionalnej jest wyższa lub taka sama jak w regionie objętym pomocą. W przypadku projektów inwestycyjnych podejmowanych przez MŚP, sprawdzenie to może opierać się na deklaracji przedsiębiorstwa w formularzu w załączniku V.
111. Komisja może zwrócić się do państwa członkowskiego o skrócenie okresu obowiązywania niektórych programów (zwykle do czterech lat lub mniej) i przeprowadzenie oceny tych programów, jak opisano w sekcji 4.

3.6.3. *Indywidualna pomoc inwestycyjna*

3.6.3.1. Zakłócenia na rynkach produktowych

112. Aby ustalić i ocenić potencjalne zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej, państwa członkowskie powinny przedłożyć dowody umożliwiające Komisji (i) ustalenie właściwych rynków produktowych (tj. produktów dotkniętych zmianą w

zachowaniu beneficjenta pomocy) oraz (ii) ustalenie dotkniętych konkurentów i klientów/konsumentów.

113. Przy ocenie takich potencjalnych zakłóceń Komisja będzie stosować różne kryteria, takie jak struktura rynku danego produktu, kondycja rynku (rynek upadający lub rozwijający się), procedura wyboru beneficjenta pomocy, bariery wejścia i wyjścia, różnicowanie produktów.
114. Systematyczne korzystanie z pomocy państwa przez dane przedsiębiorstwo może wskazywać na to, że nie jest ono w stanie samodzielnie przeciwstawić się konkurencji lub że cieszy się nienależnymi przywilejami w porównaniu ze swoimi konkurentami.
115. Komisja wyróżnia dwa główne źródła potencjalnych negatywnych skutków dla rynków produktowych: (i) przypadki znacznego zwiększenia mocy produkcyjnych, które prowadzi do powstania nadwyżki produkcyjnej lub do pogorszenia już istniejącej nadwyżki produkcyjnej, szczególnie na upadającym rynku oraz (ii) przypadki, gdzie beneficjent pomocy posiada znaczną władzę rynkową.
116. Aby ocenić, czy pomoc może prowadzić do stworzenia lub utrzymania nieefektywnych struktur rynkowych, Komisja weźmie pod uwagę dodatkową zdolność produkcyjną wygenerowaną przez projekt oraz sprawdzi rentowność rynku.
117. Jeśli dany rynek jest w okresie wzrostu, zwykle oznacza to, że nie ma zbyt wielu powodów do obaw o negatywny wpływ pomocy na dynamiczne zachęty lub nadmierne utrudnienie wycofywania się z rynku lub wejścia na niego.
118. Większe obawy mogą rodzić rynki upadające. W takim wypadku Komisja rozróżnia dwie sytuacje: kiedy w dłuższej perspektywie dany rynek ma trudności strukturalne (tj. wykazuje ujemną stopę wzrostu) oraz kiedy dany rynek ma względne trudności (tj. wykazuje dodatnią stopę wzrostu, ale nie przekracza wartości referencyjnej dla stopy wzrostu).
119. Nierentowność rynku jest zwykle mierzona na podstawie PKB EOG przez okres ostatnich trzech lat przed rozpoczęciem projektu (stopa referencyjna); można ją również ustalić na podstawie spodziewanej stopy wzrostu w nadchodzących 3-5 latach. Wskaźnikami mogą być: przewidywalny przyszły wzrost danego rynku oraz wynikające z tego oczekiwane wskaźniki wykorzystania mocy, jak również możliwy wpływ zwiększenia mocy produkcyjnej na konkurentów poprzez jego wpływ na ceny i marże zysków.
120. W niektórych przypadkach wzrost rynku produktowego w EOG może nie być odpowiednim narzędziem do oceny skutków pomocy, szczególnie jeśli rynek geograficzny obejmuje cały świat, a produkcja lub konsumpcja danych produktów w EOG jest ograniczona. W takiej sytuacji Komisja uwzględni wpływ pomocy na struktury rynku, a szczególnie jej potencjał wyparcia producentów z EOG.
121. Aby dokonać oceny istnienia znacznej władzy rynkowej, Komisja weźmie pod uwagę pozycję beneficjenta w okresie pięciu lat przed otrzymaniem pomocy oraz jego spodziewaną pozycję rynkową po ukończeniu inwestycji. Komisja rozważy udziały w rynku beneficjenta, a także udziały w rynku jego konkurentów oraz inne czynniki, w stosownych przypadkach, obejmujące np. strukturę rynku o poprzez

zbadanie koncentracji rynku, ewentualnych barier wejścia na rynek³⁷, mocy nabywczej³⁸ oraz barier utrudniających wycofanie się z rynku.

3.6.3.2. Skutki związane z lokalizacją

122. W przypadkach objętych scenariuszem 2, gdzie bez przyznanej pomocy inwestycja zostałaby zlokalizowana w regionie, w którym intensywność pomocy regionalnej jest wyższa lub taka sama jak w regionie objętym pomocą, będzie to uznane za skutek negatywny, który najprawdopodobniej nie zostanie zrównoważony przez jakikolwiek element pozytywny, ponieważ jest to sprzeczne z podstawowym założeniem pomocy regionalnej.
123. Jeżeli beneficjent zamyka taką samą lub podobną działalność w innym obszarze na terenie EOG i przenosi swoją działalność do obszaru objętego pomocą, oraz jeśli istnieje związek przyczynowy między pomocą a tym przeniesieniem, zostanie to uznane za skutek negatywny, który najprawdopodobniej nie zostanie zrównoważony przez jakikolwiek element pozytywny.
124. W momencie oceny zgłoszonych środków Komisja powinna dysponować wszystkimi informacjami koniecznymi do stwierdzenia, czy dana pomoc państwa spowoduje znaczną utratę miejsc pracy w istniejących lokalizacjach na terenie EOG.

3.6.4. Programy pomocy operacyjnej

125. Jeśli pomoc jest konieczna i proporcjonalna do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie opisanego w ppkt 3.1.3 powyżej, negatywne skutki pomocy prawdopodobnie zostaną zrównoważone jej pozytywnymi skutkami. Jednak w niektórych przypadkach pomoc może zmienić strukturę rynku lub charakterystyczne elementy danego sektora lub przemysłu, co może znacznie zakłócić konkurencję poprzez bariery wejścia lub wyjścia, efekt substytucji lub przesunięcie przepływów handlowych. W takich przypadkach negatywne skutki pomocy prawdopodobnie nie zostaną zrównoważone przez jakikolwiek element pozytywny.
126. Komisja może zwrócić się do państwa członkowskiego o skrócenie okresu obowiązywania niektórych programów (zazwyczaj do czterech lat lub mniej) i przeprowadzenie oceny tych programów, jak opisano w sekcji 4.

3.7. **Przejrzystość**

3.7.1. Programy

127. Państwa członkowskie publikują na głównej stronie internetowej przynajmniej następujące informacje na temat środków pomocy państwa: pełny tekst zatwierdzonego programu pomocy oraz przepisów wykonawczych do tego programu, organ przyznający, nazwę indywidualnych beneficjentów pomocy, kwotę pomocy, intensywność pomocy oraz spodziewane korzyści projektu dla rozwoju regionalnego³⁹. Takie informacje publikuje się po podjęciu decyzji o przyznaniu

³⁷ Bariery wejścia obejmują bariery prawne (w szczególności prawa własności intelektualnej), korzyści skali i zakresu, bariery dostępu do sieci i infrastruktury. Jeśli pomoc dotyczy rynku, na którym beneficjent jest już obecny, istniejące bariery wejścia mogą wzmocnić potencjalną znaczną pozycję rynkową beneficjenta pomocy i jednocześnie wzmocnić negatywne skutki pomocy.

³⁸ Jeśli na rynku obecni są silni nabywcy, mniej prawdopodobne jest, że beneficjent pomocy dysponujący silną pozycją rynkową podniesie ceny.

³⁹ Zgodnie z pkt 36 powyżej, organ przyznający musi sprawdzić pozytywny wpływ dotowanego projektu i potwierdzić to na podstawie dowodu przedstawionego przez beneficjenta, że projekt przyczyni się do rozwoju danego regionu.

pomocy i przechowuje przez co najmniej 10 lat, zapewniając do nich powszechny dostęp bez ograniczeń⁴⁰.

3.7.2. *Pomoc indywidualna*

128. W przypadku pomocy indywidualnej, informacje wymagane na podstawie pkt 3.7.1 podaje się do wiadomości publicznej na tych samych warunkach co wyżej.

4. OCENA

129. Oceny, o których mowa w pkt 110 i 126 dotyczą następujących kwestii: (1) sprawdzenia, czy zrealizowano założenia i dotrzymano warunków, ze względu na które pomoc uznano za zgodną z rynkiem wewnętrznym; (2) zweryfikowania efektywności środka pomocy w świetle określonych z góry celów; (3) zweryfikowania jego wpływu na rynki i konkurencję oraz sprawdzenia, czy w czasie obowiązywania programu pomocy nie wystąpiły nadmierne zakłócenia, które byłyby sprzeczne z interesem Unii.
130. Zważywszy na cele wspomnianej oceny oraz aby nie powodować w związku z nią nadmiernego obciążenia dla państw członkowskich i mniejszych projektów związanych z przyznaniem pomocy, ma ona zastosowanie jedynie w przypadku programów pomocy o dużym budżecie, zawierających nowatorskie elementy bądź też gdy przewiduje się istotne zmiany rynkowe, technologiczne lub *regulacyjne*. Ocena jest przeprowadzana przez eksperta, który jest niezależny od organu przyznającego pomoc państwa, na podstawie wspólnej metodyki⁴¹ i podawana do wiadomości publicznej. Ocenę przedkłada się Komisji w odpowiednim czasie, aby można było rozważyć ewentualne przedłużenie okresu obowiązywania programu pomocy, a w każdym razie po wygaśnięciu okresu obowiązywania programu. Dokładny zakres i zasady oceny określa się w decyzji o zatwierdzeniu środka pomocy. We wszelkich późniejszych środkach pomocy o podobnym celu uwzględnia się wyniki tej oceny.

5. MAPY POMOCY REGIONALNEJ

131. W niniejszej sekcji Komisja ustala kryteria określania obszarów spełniających warunki, o których mowa w art. 107 ust. 3 lit. a) i c) TFUE. Zanim możliwe będzie udzielenie pomocy regionalnej przedsiębiorstwom działającym w obszarach określonych na mapie, obszary spełniające te warunki muszą być oznaczone na mapie pomocy regionalnej zgłoszonej Komisji do zatwierdzenia. Mapy określają również maksymalne poziomy intensywności pomocy obowiązujące w tych obszarach.

5.1. **Odsetek ludności kwalifikujący się do objęcia pomocą regionalną**

132. Z uwagi na to, że przyznawanie pomocy regionalnej jest wyłączone spod ogólnego zakazu pomocy państwa, o którym mowa w art. 107 ust. 1 TFUE, Komisja jest zdania, że łączny ogólny odsetek ludności w obszarach „a” i „c” w Unii musi być niższy od odsetka w obszarach nieokreślonych w mapie. Całkowity odsetek ludności

⁴⁰ Informacje te powinny być regularnie aktualizowane (np. co sześć miesięcy), a udostępnia się je w formatach, które nie są prawnie zastrzeżone.

⁴¹ Taką wspólną metodykę może dostarczyć Komisja.

w regionach określonych w mapie powinien zatem wynosić znacznie poniżej 50 % populacji Unii.

133. W wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007-2013⁴² łączny odsetek ludności w obszarach „a” i „c” ustalono na poziomie 42 % ludności ówczesnych 25 państw członkowskich UE (45,5 % ludności 27 państw członkowskich UE). Komisja uważa, że ten poziom początkowego łącznego odsetka ludności należy utrzymać w wartościach bezwzględnych.
134. Zatem pułap łącznego odsetka ludności w obszarach „a” i „c” na lata 2014-2020 ustala się na poziomie [42 %] ludności 27 państw członkowskich UE⁴³.

5.2. Odstępstwo przewidziane w art. 107 ust. 3 lit. a)

135. Artykuł 107 ust. 3 lit. a) TFUE stanowi, że „pomoc przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia, jak również regionów, o których mowa w artykule 349, z uwzględnieniem ich sytuacji strukturalnej, gospodarczej i społecznej” może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Zdaniem Trybunału Sprawiedliwości użycie słów „nienormalnie” oraz „poważny” w art. [107] ust. 3 lit. a) dowodzi, że wyjątek dotyczy jedynie tych obszarów, w których sytuacja gospodarcza jest szczególnie niekorzystna w porównaniu z Unią jako całością⁴⁴.
136. Zdaniem Komisji warunki określone w art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE są spełnione w przypadku regionów NUTS 2⁴⁵, w których produkt krajowy brutto (PKB) na mieszkańca jest o 75 % niższy od średniej unijnej⁴⁶.
137. Państwo członkowskie może zatem określić jako obszary „a” następujące obszary:
- (a) regiony NUTS 2, w których PKB na mieszkańca według standardów siły nabywczej (SSN)⁴⁷ wynosi poniżej 75 % średniej dla UE-27 (w oparciu o średnią z ostatnich trzech lat, dla których dostępne są dane Eurostatu⁴⁸);

⁴² Dz.U. C 54 z 4.3.2006, s. 13.

⁴³ Pułap ten ustala się w oparciu o dane na temat ludności z 2010 r. Po przystąpieniu Chorwacji do UE pułap ten będzie odpowiadał [...] % ludności 28 państw UE.

⁴⁴ Wyrok Trybunału z dnia 14 października 1987 r. w sprawie 248/84, *Niemcy przeciwko Komisji*, Rec. 1987, s. 4036, pkt 19; wyrok Trybunału z dnia 14 stycznia 1997 r. w sprawie C-169/95, *Hiszpania przeciwko Komisji*, Rec. 1997, s. I-148, pkt 15; oraz wyrok Trybunału z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie C-310/99, *Hiszpania przeciwko Komisji*, Rec. 2002, s. I-2289, pkt 77.

⁴⁵ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 105/2007 z dnia 1 lutego 2007 r. zmieniające załączniki do rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. L 39 z 10.2.2007, s. 1) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 176/2008 z dnia 20 lutego 2008 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NUTS) w związku z przystąpieniem Republiki Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej (Dz.U. L 61 z 5.3.2008, s. 1). Dane wykorzystane w niniejszych wytycznych opierają się na nomenklaturze NUTS 2006.

⁴⁶ Odniesienie do regionów o PKB na mieszkańca niższym niż 75 % średniej [wspólnotowej] wprowadzono w komunikacie Komisji dotyczącym sposobu stosowania art. 92 ust. 3 lit. a) i c) w odniesieniu do pomocy regionalnej (Dz.U. C 212 z 12.8.88, s. 2).

⁴⁷ We wszelkich kolejnych odniesieniach do PKB na mieszkańca w niniejszych wytycznych PKB jest mierzone w SSN

⁴⁸ Dane te obejmują lata 2008-2010. We wszelkich kolejnych odniesieniach do PKB na mieszkańca w odniesieniu do średniej UE-27 dane opierają się na średniej Eurostatu za lata 2008-2010.

- (b) regiony, o których mowa w art. 349 TFUE (zwane dalej „regionami najbardziej oddalonymi”)⁴⁹.
138. Kwalifikujące się obszary „a” wyszczególniono z podziałem na państwa członkowskie w załączniku I.
- 5.3. Odstępstwo przewidziane w art. 107 ust. 3 lit. c)**
139. Artykuł 107 ust. 3 lit. c) TFUE stanowi, że „pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem” może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Zdaniem Trybunału Sprawiedliwości „[w]yłączenie zawarte w art. [107] ust. 3 lit. c) [...] dopuszcza rozwój pewnych obszarów bez ograniczania go uwarunkowaniami ekonomicznymi określonymi w art. [107] ust. 3 lit. a), pod warunkiem że taka pomoc »nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem«. Przepis ten uprawnia Komisję do zatwierdzania pomocy mającej na celu dalszy rozwój gospodarczy tych obszarów państw członkowskich, które są mniej uprzywilejowane w stosunku do średniej krajowej”⁵⁰.
140. Pułap całkowitego odsetka ludności w obszarach „c” w Unii (zwany dalej „odsetkiem ludności w obszarze »c«”) otrzymuje się poprzez odjęcie odsetka ludności z kwalifikujących się obszarów „a” w Unii od pułapu łącznego odsetka ludności, o którym mowa w pkt 134.
141. Istnieją dwie kategorie obszarów „c”:
- (a) obszary spełniające pewne wstępne warunki, które państwo członkowskie może w związku z tym oznaczyć jako obszary „c” bez konieczności dalszego uzasadnienia (dalej zwane „wstępnie określonymi obszarami »c«”);
 - (b) obszary, które państwo członkowskie może wedle własnego uznania oznaczyć jako obszary „c”, pod warunkiem że wykaże, iż obszary te spełniają pewne społeczno-ekonomiczne kryteria (dalej zwane „nieokreślonymi z góry obszarami »c«”).

5.3.1. Wstępnie określone obszary „c”

- 5.3.1.1. Specjalny przydział odsetka ludności w obszarze „c” we wstępnie określonych obszarach „c”
142. Zdaniem Komisji każde zainteresowane państwo członkowskie musi mieć wystarczający odsetek ludności w obszarze „c”, aby móc oznaczyć jako obszary „c”

⁴⁹ Obecnie są to: Gwadelupa, Gujana Francuska, Martynika, Reunion, Saint-Martin, Azory, Madera oraz Wyspy Kanaryjskie. Zgodnie z decyzją Rady Europejskiej (2010/718/UE) z dnia 29 października 2010 r. w sprawie zmiany wobec Unii Europejskiej statusu wyspy Saint-Barthélemy (Dz.U. L 325 z 9.12.2010, s. 4), z dniem 1 stycznia 2012 r. wyspa Saint-Barthélemy utraciła status regionu najbardziej oddalonego i otrzymała status kraju i terytorium zamorskiego, o którym mowa w Części Czwartej TFUE. Zgodnie z decyzją Rady Europejskiej (2012/419/UE) z dnia 11 lipca 2012 r. w sprawie zmiany statusu Majotty względem Unii Europejskiej (Dz.U. L 204 z 31.7.2012, s. 131), z dniem 1 stycznia 2014 r. Majotta traci status kraju i terytorium zamorskiego i otrzymuje status regionu najbardziej oddalonego.

⁵⁰ Wyrok Trybunału z dnia 14 października 1987 r. w sprawie 248/84, *Niemcy przeciwko Komisji*, Rec. 1987, s. 4036, pkt 19.

obszary, które w poprzedniej mapie pomocy regionalnej na lata 2011-2013⁵¹ były oznaczone jako obszary „a” i których PKB na mieszkańca utrzymuje się znacznie poniżej średniej UE-27.

143. Komisja uważa także, że każde zainteresowane państwo członkowskie musi mieć wystarczający odsetek ludności w obszarze „c”, aby móc oznaczyć jako obszary „c” obszary o małej gęstości zaludnienia⁵².
144. W związku z powyższym następujące obszary należy uznać za wstępnie określone obszary „c”:
- (a) dawne obszary „a” o PKB na mieszkańca poniżej 90 % średniej UE-27: regiony NUTS 2, które oznaczono jako obszary „a” w okresie 2011-2013 i w których PKB na mieszkańca wynosi poniżej 90 % średniej UE-27;
 - (b) obszary słabo zaludnione: regiony NUTS 3, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 12,5 mieszkańca na km² (na podstawie danych Eurostatu o gęstości zaludnienia za 2010 r.).
145. Każde zainteresowane państwo członkowskie otrzymuje specjalny przydział odsetka ludności w obszarze „c” odpowiadający liczbie ludności we wstępnie określonych obszarach „c” w danym państwie członkowskim. Specjalny przydział odsetka ludności we wstępnie określonych obszarach „c” można stosować tylko do celów oznaczania wstępnie określonych obszarów „c”. Specjalny przydział odsetka ludności we wstępnie określonych obszarach „c” wyszczególniono z podziałem na państwa członkowskie w załączniku I.

5.3.1.2. Oznaczanie wstępnie określonych obszarów „c”

146. Państwo członkowskie może oznaczyć jako obszary „c” wstępnie określone obszary „c”, o których mowa w pkt 144.
147. W przypadku obszarów słabo zaludnionych państwo członkowskie powinno zasadniczo oznaczyć regiony NUTS 3, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 12,5 mieszkańca na km². Państwo członkowskie może jednak oznaczyć części regionów NUTS 3, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 12,5 mieszkańca na km², lub inne obszary przyległe, sąsiadujące z tymi regionami NUTS 3, pod warunkiem że gęstość zaludnienia w oznaczonych obszarach wynosi poniżej 12,5 mieszkańca na km² oraz że ich oznaczenie nie przekracza specjalnego przydziału odsetka ludności w obszarze „c”, o którym mowa wyżej w pkt 143, 144 lit. b) i 145.

5.3.2. Nieokreślone z góry obszary „c”

- 5.3.2.1. Metoda przydzielania wśród państw członkowskich odsetka ludności w nieokreślonych z góry obszarach „c”
148. Pułap całkowitego odsetka ludności w nieokreślonych z góry obszarach „c” w Unii otrzymuje się poprzez odjęcie odsetka ludności z kwalifikujących się obszarów „a”

⁵¹ Lista obszarów „a” została zmieniona w 2011 r. (por. komunikat Komisji w sprawie przeglądu charakteru pomocy państwa oraz pułapu pomocy dla regionów efektu statystycznego na okres od 1.1.2011 do 31.12.2013 (Dz.U. C 222 z 17.8.2010, s. 2)).

⁵² Możliwość oznaczenia przez zainteresowane państwa członkowskie jako obszary „c” obszarów o małej gęstości zaludnienia została wprowadzona zawiadomieniem Komisji, adresowanym do państw członkowskich i innych zainteresowanych stron, w sprawie zmiany do części II komunikatu dotyczącego sposobu stosowania art. 93 ust. 3 lit. a) i c) w odniesieniu do pomocy regionalnej (Dz.U. C 364 z 20.12.94, s. 8).

oraz wstępnie określonych obszarów „c” od pułapu łącznego odsetka ludności, o którym mowa w pkt 134. Przydział odsetka ludności w nieokreślonych z góry obszarach „c” między państwa członkowskie (z wyjątkiem tych państw członkowskich, których całe terytorium kwalifikuje się jako obszar „a”) odbywa się z wykorzystaniem metody, o której mowa w załączniku II.

5.3.2.2. Zabezpieczenie oraz minimalny odsetek ludności

149. Aby zapewnić wszystkim państwom członkowskim kontynuację map pomocy regionalnej oraz minimalny zakres działań, Komisja uważa, że żadne państwo członkowskie nie powinno stracić więcej niż połowę swego całkowitego odsetka ludności kwalifikującej się do pomocy w porównaniu z poprzednim okresem oraz że każde państwo członkowskie powinno mieć minimalny odsetek ludności kwalifikującej się do pomocy.
150. W związku z tym, w drodze odstępstwa od pułapu łącznego odsetka ludności, o którym mowa w pkt 134⁵³, w razie konieczności zwiększa się odsetek ludności w obszarach „c” dla każdego zainteresowanego państwa członkowskiego, tak aby całkowity odsetek dla obszarów „a” i „c” dla każdego państwa członkowskiego nie został ograniczony o więcej niż 50 % w porównaniu z okresem 2007-2013 oraz aby odsetek ludności objętej pomocą wynosił dla każdego państwa członkowskiego co najmniej 7,5 % liczby ludności.
151. Odsetek ludności w nieokreślonych z góry obszarach „c”, w tym zabezpieczenie oraz minimalny odsetek ludności, wyszczególniono z podziałem na państwa członkowskie w załączniku I.

5.3.2.3. Oznaczanie nieokreślonych z góry obszarów „c”

152. Zdaniem Komisji kryteria stosowane przez państwa członkowskie do oznaczania nieokreślonych z góry obszarów „c” powinny odzwierciedlać różnorodność sytuacji, w których można uzasadnić przyznanie pomocy regionalnej. Kryteria te powinny zatem uwzględniać pewne problemy społeczno-ekonomiczne, geograficzne lub strukturalne oraz stanowić wystarczające zabezpieczenie tego, że pomoc regionalna nie zmieni warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
153. Państwo członkowskie może więc oznaczyć jako obszary „c” nieokreślone z góry obszary „c” określone na podstawie następujących kryteriów:
- (a) kryterium 1: obszary przyległe, zamieszkałe przez co najmniej 100 000 mieszkańców⁵⁴, położone w regionach NUTS 2 lub NUTS 3, w których:
 - - PKB na mieszkańca jest niższe od średniej UE-27 lub
 - wskaźnik bezrobocia wynosi ponad 115 % średniej krajowej⁵⁵;

⁵³ Zapis ten zwiększa łączny odsetek do [...] % ludności 27 państw UE.

⁵⁴ Próg liczby mieszkańców obniża się do 50 000 mieszkańców dla państw członkowskich, w których odsetek ludności objętej pomocą w nieokreślonych z góry obszarach „c” wynosi poniżej 1 mln mieszkańców, lub do 10 000 mieszkańców dla państw członkowskich, w których całkowita liczba mieszkańców wynosi poniżej 1 mln.

⁵⁵ W przypadku bezrobocia obliczenia należy opierać na regionalnych danych Eurostatu, korzystając ze średnich za ostatnie trzy lata, za które takie dane są dostępne (w momencie zgłaszania mapy pomocy regionalnej). Jeśli nie wskazano inaczej, zapis ten stosuje się do wszystkich kolejnych odniesień do wskaźnika bezrobocia w stosunku do średniej krajowej.

- (c) kryterium 2: regiony NIUTS 3 zamieszkałe przez mniej niż 100 000 mieszkańców, w których:
 - PKB na mieszkańca jest niższe od średniej UE-27 lub
 - wskaźnik bezrobocia wynosi ponad 115 % średniej krajowej;
- (d) kryterium 3: wyspy i obszary przyległe charakteryzujące się podobnym odizolowaniem geograficznym (np. półwyspy i obszary górskie), gdzie:
 - PKB na mieszkańca jest niższe od średniej UE-27⁵⁶ lub
 - wskaźnik bezrobocia wynosi ponad 115 % średniej krajowej⁵⁷ lub
 - mieszka poniżej 5 000 osób;
- (e) kryterium 4: regiony NUTS 3, lub części regionów NUTS 3 stanowiące obszary przyległe, które sąsiadują z obszarem „a” lub mają wspólną granicę lądową z krajem nienależącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) lub Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA);
- (f) kryterium 5: obszary przyległe, zamieszkane przez przynajmniej 50 000 osób⁵⁸, w których zachodzą poważne zmiany strukturalne lub które przeżywają poważne względne trudności, pod warunkiem że obszary te nie są położone w regionach NUTS 3 lub obszarach przyległych spełniających warunki wystarczające do oznaczenia ich jako obszary wstępnie określone lub zgodnie z kryteriami 1-4. Państwo członkowskie musi wykazać, że spełnione są obowiązujące warunki, porównując dane obszary z sytuacją panującą w innych, podobnych obszarach w Unii w oparciu o wskaźniki społeczno-ekonomiczne.

154. Na potrzeby kryteriów, o których mowa w pkt 153, pojęcie obszarów przyległych odnosi się do całych obszarów lokalnej jednostki administracyjnej 2 (LAU 2) lub do grupy całych obszarów LAU 2. Grupa obszarów LAU 2 stanowi obszar przyległy, jeśli każdy z obszarów w grupie ma wspólną granicę administracyjną z innym obszarem w grupie. Jeśli jeden lub większa liczba obszarów LAU 2 w takiej grupie zamieszkuje liczba ludności przekraczająca minimum wymagane dla obszarów przyległych zgodnie z kryterium 1 lub 5 (uwzględniając obniżone progi liczby mieszkańców dla tych kryteriów), państwo członkowskie może oznaczyć części tych obszarów, pod warunkiem że liczba mieszkańców w każdej części stanowi co najmniej 75 % minimum wymaganego zgodnie z odpowiednim kryterium.

155. To, czy każde państwo członkowskie przestrzega dopuszczalnych wartości odsetka ludności, ustala się na podstawie najnowszych danych o całkowitej liczbie mieszkańców w danych obszarach, publikowanych przez krajowe urzędy statystyczne.

⁵⁶ W celu ustalenia, czy PKB na mieszkańca na takich wyspach i obszarach przyległych jest niższe od średniej UE-27, państwa członkowskie mogą korzystać z danych krajowych urzędów statystycznych lub innych uznanych źródeł.

⁵⁷ W celu ustalenia, czy wskaźnik bezrobocia na takich wyspach i obszarach przyległych jest wyższy niż 115 % średniej krajowej, państwa członkowskie mogą korzystać z danych krajowych urzędów statystycznych lub innych uznanych źródeł.

⁵⁸ Próg liczby mieszkańców obniża się do 25 000 mieszkańców dla państw członkowskich, w których odsetek ludności objętej pomocą w nieokreślonych z góry obszarach „c” wynosi poniżej 1 mln mieszkańców, lub do 10 000 mieszkańców dla państw członkowskich, w których całkowita liczba mieszkańców wynosi poniżej 1 mln.

5.4. Maksymalne poziomy intensywności pomocy obowiązujące w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej

156. Zdaniem Komisji maksymalne poziomy intensywności pomocy obowiązujące w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej muszą uwzględniać charakter i zakres różnic w poziomie rozwoju poszczególnych regionów Unii. Poziomy intensywności pomocy powinny być zatem wyższe w obszarach „a” niż w obszarach „c”.

5.4.1. Maksymalne poziomy intensywności pomocy w obszarach „a”

157. Intensywność pomocy w obszarach „a” nie może przekraczać:

- (a) 50 % ekwiwalentu dotacji brutto w regionach NUTS 2, w których PKB na mieszkańca wynosi poniżej 45 % średniej UE-27;
- (b) 35 % ekwiwalentu dotacji brutto w regionach NUTS 2, w których PKB na mieszkańca wynosi od 45 do 60 % średniej UE-27;
- (c) 25 % ekwiwalentu dotacji brutto w regionach NUTS 2, w których PKB na mieszkańca wynosi powyżej 60 % średniej UE-27.

158. Maksymalne poziomy intensywności pomocy określone w pkt 157 można zwiększyć o maksymalnie 10 punktów procentowych w regionach najbardziej oddalonych, w których PKB na mieszkańca wynosi poniżej 75 % średniej UE-27, lub o maksymalnie 5 punktów procentowych w pozostałych regionach najbardziej oddalonych.

159. Maksymalne poziomy intensywności pomocy określone w pkt 157 można zwiększyć o maksymalnie 20 punktów procentowych w przypadku małych przedsiębiorstw lub o maksymalnie 10 punktów procentowych w przypadku średnich przedsiębiorstw.

5.4.2. Maksymalne poziomy intensywności pomocy w obszarach „c”

160. Jak zauważono w pkt 9, zdaniem Komisji bezpośrednie negatywne skutki regionalnej pomocy inwestycyjnej dla dużych przedsiębiorstw w obszarach „c” prawdopodobnie nie zostaną zrównoważone żadnymi pozytywnymi skutkami. W związku z tym regionalna pomoc inwestycyjna w obszarach „c” powinna być ograniczona do MŚP.

161. Intensywność pomocy w obszarach „c” zasadniczo nie może zatem przekraczać 30 % ekwiwalentu dotacji brutto w przypadku małych przedsiębiorstw lub 20 % ekwiwalentu dotacji brutto w przypadku średnich przedsiębiorstw.

162. W byłych obszarach „a”, w których PKB na mieszkańca wynosi poniżej 90 % średniej UE-27, poziomy intensywności pomocy można zwiększyć o maksymalnie 5 punktów procentowych od dnia 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2017 r.

163. Jeśli obszar „c” sąsiaduje z obszarem „a”, maksymalną intensywność pomocy dopuszczalną w tym obszarze „c” można w razie konieczności zwiększyć, tak aby różnica między poziomami intensywności w obu obszarach nie przekraczała 15 punktów procentowych.

5.5. Zgłoszenie i zadeklarowanie zgodności

164. Po publikacji niniejszych wytycznych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej każde państwo członkowskie powinno bezzwłocznie zgłosić Komisji jedną mapę pomocy regionalnej, obowiązującą od dnia 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2020 r. Każde zgłoszenie musi zawierać informacje wymagane w formularzu określonym w załączniku III.

165. Komisja analizuje zgłoszenia zgodnie w oparciu o niniejsze wytyczne. Po zakończeniu analizy Komisja przyjmuje decyzje zatwierdzające mapy pomocy regionalnej dla każdego państwa członkowskiego. Każda mapa pomocy regionalnej jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i stanowią integralną część wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

5.6. Zmiany

5.6.1. Rezerwa odsetka ludności

166. Państwo członkowskie może, z własnej inicjatywy, zdecydować o utworzeniu swojej rezerwy odsetka ludności objętej pomocą, stanowiącej różnicę między progiem odsetka ludności dla tego państwa członkowskiego, ustalonym przez Komisję⁵⁹, a odsetkiem stosowanym do obszarów „a” i „c” oznaczonych w jego mapie pomocy regionalnej.

167. Jeśli państwo członkowskie zdecydowało się utworzyć taką rezerwę, w każdej chwili może ją wykorzystać, aby dodać do swojej mapy nowe obszary „c”, aż do osiągnięcia progu odsetka ludności dla tego państwa członkowskiego. W tym celu państwo członkowskie może powołać się na najnowsze dane społeczno-ekonomiczne dostarczone przez swój krajowy urząd statystyczny lub inne uznane źródło. Liczbę ludności zamieszkującej obszary „c” oblicza się na podstawie danych o ludności stosowanych do utworzenia pierwotnej mapy.

168. Państwo członkowskie musi zgłosić Komisji każde wykorzystanie swojej rezerwy odsetka ludności przed wprowadzeniem takich zmian w życie.

5.6.2. Przegląd śródkresowy obszarów „c”

169. W 2017 r. Komisja przeprowadzi przegląd śródkresowy obszarów „c”.

170. Państwo członkowskie może zmienić listę obszarów „c” zawartą w swojej mapie pomocy regionalnej (w granicach swego progu odsetka ludności w obszarach „c”, w oparciu o dane stosowane do utworzenia mapy) od dnia 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r. Takie zmiany nie mogą przekroczyć 50 % odsetka ludności w obszarach „c” każdego państwa członkowskiego.

171. W tym celu państwo członkowskie może powołać się na dane dotyczące PKB na mieszkańca oraz wskaźnika bezrobocia dostarczone przez swój krajowy urząd statystyczny lub inne uznane źródło, korzystając ze średnich za ostatnie trzy lata, za które takie dane są dostępne (w momencie zgłaszania mapy pomocy regionalnej). Liczbę ludności zamieszkującej obszary „c” oblicza się na podstawie danych o ludności stosowanych do utworzenia pierwotnej mapy.

172. Państwo członkowskie musi zgłosić Komisji takie zmiany najpóźniej dnia 1 kwietnia 2017 r. oraz przed wprowadzeniem ich w życie.

6. WEJŚCIE W ŻYCIE I STOSOWANIE

173. Niniejsze wytyczne wchodzi w życie z dniem ich opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Komisja będzie stosować niniejsze wytyczne do oceny zgodności z rynkiem wewnętrznym całej pomocy regionalnej, która ma zostać przyznana po dniu 31 grudnia 2013 r. Pomoc regionalna przyznana niezgodnie z

⁵⁹ Por. załącznik II.

prawem, która zostanie przyznana przed dniem 1 stycznia 2014 r. będzie oceniana zgodnie z zasadami obowiązującymi w dniu przyznania pomocy.

174. Z uwagi na fakt, że zgłoszenia programów pomocy regionalnej lub środków pomocy, które mają być przyznane po dniu 31 grudnia 2013 r., muszą być zgodne z mapą pomocy regionalnej, zwykle nie można ich uznać za kompletne do czasu przyjęcia mapy pomocy regionalnej dla danego państwa członkowskiego zgodnie z ustaleniami przedstawionymi w podsekcji 5.5. Komisja nie będzie zatem zasadniczo rozpatrywać zgłoszeń programów pomocy regionalnej, które mają być realizowane po dniu 31 grudnia 2013 r., ani pomocy, która ma być przyznana po tym dniu, do czasu przyjęcia mapy pomocy regionalnej dla danego państwa członkowskiego.
175. Komisja uważa, że wdrożenie omawianych wytycznych doprowadzi do istotnych zmian w zasadach dotyczących pomocy regionalnej w całej UE. Ponadto w świetle zmienionych warunków ekonomicznych i społecznych panujących w Unii Europejskiej wydaje się, że konieczne jest przeprowadzenie przeglądu i sprawdzenie, czy wszystkie programy pomocy regionalnej, w tym także programy pomocy inwestycyjnej i programy pomocy operacyjnej, są nadal zasadne i skuteczne. Z wyżej wymienionych powodów Komisja, zgodnie z art. 108 ust. 1 TFUE, proponuje państwom członkowskim następujące stosowne środki:
- państwa członkowskie ograniczają czas stosowania wszystkich istniejących, nieobjętych wyłączeniem grupowym programów pomocy regionalnej oraz wszystkich map pomocy regionalnej do pomocy, która ma być przyznana najpóźniej w dniu 31 grudnia 2013 r.;
 - państwa członkowskie zmieniają inne obowiązujące programy pomocy horyzontalnej przewidujące specjalne traktowanie pomocy na projekty w obszarach objętych pomocą, aby zapewnić zgodność pomocy, która ma być przyznana po dniu 31 grudnia 2013 r., z mapą pomocy regionalnej obowiązującą w dniu przyznania pomocy.
 - Państwa członkowskie potwierdzą swoją zgodę na powyższe propozycje do [...] 2013 r.
176. Należy zauważyć, że programy pomocy regionalnej objęte wyłączeniem grupowym na mocy ogólnego rozporządzenia nr 800/2008 w sprawie wyłączeń grupowych⁶⁰ oraz rozporządzenia o wyłączeniu grupowym dotyczącym pomocy regionalnej⁶¹ wygasają z końcem 2013 r., oraz że sześciomiesięczny okres przejściowy przewidziany na realizację niektórych programów objętych wyłączeniem grupowym na mocy ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych po jego wygaśnięciu nie stosuje się do pomocy regionalnej.

7. PRZEGLĄD

177. Komisja może w każdej chwili podjąć decyzję o przeglądzie lub zmianie niniejszych wytycznych, jeśli okaże się to konieczne z przyczyn związanych z polityką

⁶⁰ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych), Dz.U. L 214 z 9.8.2008, s. 3.

⁶¹ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1628/2006 z dnia 24 października 2006 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej (Rozporządzenie o wyłączeniach grupowych dotyczących pomocy regionalnej) Dz.U. L 302 z 1.11.2006, s. 29.

konkurencji, bądź też w celu uwzględnienia innych dziedzin polityki UE i zobowiązań międzynarodowych.

Załącznik I

Zasięg pomocy regionalnej w latach 2014-2020

Belgia	Regiony NUTS	PKB ⁶²	Liczba ludności ⁶³
Wstępnie określone obszary „c” (były obszary „a” ⁶⁴)	BE32 Prov. Hainaut	##,##	##,##
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Bułgaria	Regiony NUTS	GDP	Liczba ludności
Obszary „a”	BG31 Severozapaden	##,##	##,##
	BG32 Severentsentralen	##,##	##,##
	BG33 Severoiztochen	##,##	##,##
	BG34 Yugoiztochen	##,##	##,##
	BG41 Yugozapaden	##,##	##,##
	BG42 Yuzhentsentralen	##,##	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	100,0

Republika Czeska	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	CZ02 StředníČechy	##,##	##,##
	CZ03 Jihozápad	##,##	##,##
	CZ04 Severozápad	##,##	##,##
	CZ05 Severovýchod	##,##	##,##
	CZ06 Jihovýchod	##,##	##,##
	CZ07 Střední Morava	##,##	##,##

⁶² PKB na jednego mieszkańca w SSN, średnia w latach 2008-2010 (EU-27 = 100 %).

⁶³ Udział liczby ludności danego państwa (liczba ludności w 2010 r.).

⁶⁴ Były obszary „a” o PKB na mieszkańca poniżej 90 % średniej UE-27. [Uwaga: Dla celów tego załącznika, wstępnie określone obszary „c” zostają zdefiniowane na podstawie w oparciu o dane PKB na jednego mieszkańca na lata 2007-2009 (w przypadku progu wynoszącego 90% średniej EU-27) oraz danych Eurostatu na 2009 r. dotyczących gęstości zaludnienia.]

	CZ08 Moravskoslezsko	###,##	###,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	###,##

Dania	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	###,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	###,##

Niemcy	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Wstępnie określone obszary „c” (byłe obszary „a”)	DE41 Brandenburg - Nordost	###,##	###,##
	DE80 Mecklenburg-Vorpommern	###,##	###,##
	DED1 Chemnitz	###,##	###,##
	DED2 Dresden	###,##	###,##
	DEE0 Sachsen-Anhalt	###,##	###,##
	DEG0 Thüringen	###,##	###,##
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	###,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	###,##

Estonia	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	EE00 Eesti	###,##	100,0
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	100,0

Irlandia	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	###,##	###,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	###,##

Grecja	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	GR11 AnatolikiMakedoniaThraki	###,##	###,##

	GR12 KentrikiMakedonia	##,##	##,##
	GR14 Thessalia	##,##	##,##
	GR21 Ipeiros	##,##	##,##
	GR23 DytikiEllada	##,##	##,##
Wstępnie określone obszary „c” (byłe obszary „a”)	GR13 DytikiMakedonia	##,##	##,##
	GR22 Ionia Nisia	##,##	##,##
	GR25 Peloponnisos	##,##	##,##
	GR41 VoreioAigaio	##,##	##,##
	GR43 Kriti	##,##	##,##
Wstępnie określone obszary „c” (obszary słabo zaludnione)	GR243 Evrytania	—	##,##
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Hiszpania	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	NUTS regions	##,##	##,##
	ES43 Extremadura	##,##	##,##
Wstępnie określone obszary „c” (byłe obszary „a”)	ES70 Canarias	##,##	##,##
	ES42 Castilla-la Mancha	##,##	##,##
Wstępnie określone obszary „c” (obszary słabo zaludnione)	ES61 Andalucia	—	##,##
	ES242 Teruel	—	##,##
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Francja	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	FR91 Guadeloupe	##,##	##,##
	FR92 Martinique	##,##	##,##

	FR93 Guyane	##,##	##,##
	FR94 Réunion	##,##	##,##
	Saint-Martin*	:	:
	Mayotte*	:	:
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

* Saint-Martin i Majotta są najbardziej oddalonymi regionami, które nie są ujęte w nomenklaturze NUTS 2006, gdyż ich status administracyjny zmieniono na mocy prawa krajowego odpowiednio w 2007 r. i 2011 r.

Włochy	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	NUTS regions	##,##	##,##
	ITF3 Campania	##,##	##,##
	ITF4 Puglia	##,##	##,##
	ITF5 Basilicata	##,##	##,##
	ITF6 Calabria	##,##	##,##
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Cypr	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Łotwa	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	LV00 Latvija	##,##	100,0
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	100,0

Litwa	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
--------------	--------------	-----	-----------------

Obszary „a”	LT00 Lietuva	##,##	100,0
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	100,0

Luksemburg	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Węgry	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	NUTS regions	##,##	##,##
	HU21 Közép-Dunántúl	##,##	##,##
	HU22 Nyugat-Dunántúl	##,##	##,##
	HU23 Dél-Dunántúl	##,##	##,##
	HU31 Észak-Magyarország	##,##	##,##
	HU32 Észak-Alföld	##,##	##,##
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Malta	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Wstępnie określone obszary „c” (byłe obszary „a”)	MT00 Malta	##,##	100,0
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	100,0

Niderlandy	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	7,5
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	7,5

Austria	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Polska	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	PL11 Łódzkie	##,##	##,##
	PL21 Małopolskie	##,##	##,##
	PL22 Śląskie	##,##	##,##
	PL31 Lubelskie	##,##	##,##
	PL32 Podkarpackie	##,##	##,##
	PL33 Świętokrzyskie	##,##	##,##
	PL34 Podlaskie	##,##	##,##
	PL41 Wielkopolskie	##,##	##,##
	PL42 Zachodniopomorskie	##,##	##,##
	PL43 Lubuskie	##,##	##,##
	PL51 Dolnośląskie	##,##	##,##
	PL52 Opolskie	##,##	##,##
	PL61 Kujawsko-Pomorskie	##,##	##,##
	PL62 Warmińsko-Mazurskie	##,##	##,##
	PL63 Pomorskie	##,##	##,##
	PL11 Łódzkie	##,##	##,##
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Portugalia	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	PT11 Norte	##,##	##,##

	PT16 Centro (PT)	##,##	##,##
	PT18 Alentejo	##,##	##,##
	PT20 Região Autónoma dos Açores	##,##	##,##
	PT30 Região Autónoma da Madeira	##,##	##,##
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Rumunia	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	RO11 Nord-Vest	##,##	##,##
	RO12 Centru	##,##	##,##
	RO21 Nord-Est	##,##	##,##
	RO22 Sud-Est	##,##	##,##
	RO31 Sud – Muntenia	##,##	##,##
	RO41 Sud-Vest Oltenia	##,##	##,##
	RO42 Vest	##,##	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Słowenia	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	SI01 VzhodnaSlovenija	##,##	##,##
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Słowacja	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	SK02 ZápadnéSlovensko	##,##	##,##
	SK03 StrednéSlovensko	##,##	##,##
	SK04 VýchodnéSlovensko	##,##	##,##

Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##
--	---	---	-------

Finlandia	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Wstępnie określone obszary „c” (obszary słabo zaludnione)	FI131 Etelä-Savo	—	##,##
	FI133 Pohjois-Karjala	—	##,##
	FI134 Kainuu	—	##,##
	FI1A2 Pohjois-Pohjanmaa	—	##,##
	FI1A3 Lappi	—	##,##
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Szwecja	Regiony NUTS	PKB	Liczba ludności
Wstępnie określone obszary „c” (obszary słabo zaludnione)	SE312 Dalarnaslän	—	##,##
	SE321 Västernorrlandslän	—	##,##
	SE322 Jämtlandslän	—	##,##
	SE331 Västerbottenslän	—	##,##
	SE332 Norrbottenslän	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Zjednoczone Królestwo	NUTS regions	PKB	Liczba ludności
Obszary „a”	UKK30 Cornwall and the Isles of Scilly	##,##	##,##
	UKL1 West Wales and The Valleys	##,##	##,##
Wstępnie określone obszary „c” (obszary słabo zaludnione)	UKM61 Caithness & Sutherland and Ross & Cromarty	—	##,##
	UKM63 Lochaber, Skye & Lochalsh, Arran & Cumbrae and Argyll &	—	##,##

	Bute		
	UKM64 Eilean Siar (Western Isles)	—	##,##
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	##,##
Całkowity odsetek ludności objętej pomocą w latach 2014-2020	—	—	##,##

Załącznik II

Metoda przydzielania wśród państw członkowskich odsetka ludności w nieokreślonych z góry obszarach „c”

Komisja wskazuje nieokreślony z góry zakres obszarów „c” dla każdego państwa członkowskiego, którego dotyczy stosowanie następującej metody:

- dla każdego państwa członkowskiego Komisja określa te regiony NUTS 3 w danym państwie członkowskim, które nie są położone w żadnym z następujących obszarów:
 - kwalifikujących się obszarach „a” wymienionych w załączniku I;
 - byłych obszarach „a” o PKB na jednego mieszkańca poniżej 90 % średniej UE-27;
 - obszarach słabo zaludnionych.
- W ramach regionów NUTS 3 określonych w etapie 1, Komisja określa te, które mają:
 - PKB na jednego mieszkańca⁶⁵ poniżej krajowego progu PKB na jednego mieszkańca⁶⁶ stosowanego do określenia różnic lub;
 - stopę bezrobocia powyżej krajowego progu bezrobocia stosowanego do określenia różnic⁶⁷ lub powyżej 150 % średniej krajowej lub;
 - PKB na jednego mieszkańca poniżej 90 % średniej UE-27 lub
 - stopę bezrobocia powyżej 125 % średniej UE-27.
- Przyznany państwu członkowskiemu i (A_i) przydział nieokreślonych z góry obszarów „c” ustala się przy pomocy następującego wzoru (wyrażonego jako odsetek liczby ludności UE-27):

$$A_i = p_i / P \times 100$$

gdzie:

p_i oznacza liczbę ludności⁶⁸ regionów NUTS 3 w państwie członkowskim i określonym w etapie 2.

⁶⁵ Wszystkie dane dotyczące PKB na jednego mieszkańca i bezrobocia, o których mowa w tym załączniku, opierają się na średniej z ostatnich trzech lat, dla których dostępne są dane Eurostatu, tj. z lat 2008-2010 w przypadku PKB na mieszkańca i 2009-2011 w przypadku bezrobocia. Jeśli dane na poziomie NUTS 3 nie są dostępne dla żadnego z tych przedziałów lat, stosuje się dane dla regionu NUTS 2, w którym mieszczą się te regiony NUTS 3.

⁶⁶ Krajowy próg PKB na jednego mieszkańca stosowany do określenia różnicy dla państwa członkowskiego i (TG_i) określa się zgodnie z następującym wzorem (wyrażony jako odsetek krajowego PKB na jednego mieszkańca):

$$(TG)_i = 85 \times ((1 + 100 / g_i) / 2)$$

gdzie: g_i oznacza PKB na jednego mieszkańca państwa członkowskiego i , wyrażony jako odsetek średniej EU-27.

⁶⁷ Krajowy próg stopy bezrobocia stosowany do określenia różnicy dla państwa członkowskiego i (TG_i) określa się zgodnie z następującym wzorem (wyrażony jako odsetek krajowej stopy bezrobocia):

$$(TU)_i = 115 \times ((1 + 100 / u_i) / 2)$$

gdzie: u_i oznacza stopę bezrobocia państwa członkowskiego i , wyrażonego jako odsetek średniej EU-27.

P oznacza łączną liczbę ludności regionów NUTS 3 w UE-27 określoną w etapie 2.

⁶⁸

Dane dotyczące ludności dla regionów NUTS 3 ustala się na podstawie danych dotyczących ludności użytych przez Eurostat do obliczenia regionalnego PKB na jednego mieszkańca na 2010 r.

Załącznik III

Formularz informacji na temat regionalnych map pomocy

4. Państwa członkowskie mają przekazać informacje dla wszystkich (w stosownych przypadkach) poniższych kategorii proponowanych do wyznaczenia:
 - obszary „a”
 - były obszary „a” o PKB na jednego mieszkańca poniżej 90 % średniej UE-27;
 - obszary słabo zaludnione;
 - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 1;
 - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 2;
 - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 3;
 - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 4;
 - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 5;
5. W ramach wszystkich kategorii, państwa członkowskie mają podać następujące informacje dla każdego zaproponowanego obszaru:
 - określenie obszaru (przy wykorzystaniu kodu regionu NUTS 2 lub NUTS 3, kodu LAU 2 lub LAU 1 obszarów, które tworzą obszar przyległy lub innego oficjalnego określenia danych jednostek administracyjnych);
 - proponowaną intensywność pomocy w obszarze na lata 2014-2020 lub dla byłych obszarów „a” o PKB na jednego mieszkańca poniżej 90 % średniej UE-27 na lata 2014-2016 oraz 2017-2020 (wskazując, w stosownych przypadkach, wszelki wzrost intensywności pomocy zgodnie z pkt 158, 162 lub 163);
 - całkowitą liczbę mieszkańców w danych obszarach zgodnie z pkt 155.
6. W przypadku obszarów słabo zaludnionych oraz nieokreślonych z góry obszarów wyznaczonych w oparciu o kryteria 1-5 państwa członkowskie mają przedstawić odpowiednie dowody na to, że spełnione są wszystkie stosowne warunki określone w pkt 147 oraz 153-155.

Załącznik IV

Definicja sektora żelaza i stali

Do celów niniejszych wytycznych, „sektor żelaza i stali” oznacza całą działalność związaną z produkcją jednego lub więcej następujących produktów:

- (a) surówka i stopy żelaza: surówka do produkcji stali, surówka odlewnicza i inna surówka, surówka zwierciadlista oraz stal żelazowo-manganowa wysokowęglowa, bez innych stopów żelaza;
- (b) produkty z żelaza surowe lub półprodukty, stal węglowa lub stal specjalna: stal ciekła odlewana lub nieodlewana we wlewki, wraz z wlewkami do kucia, półprodukty: kęsiska kwadratowe, kęsy i kęsiska płaskie; blachówka i blachówka do wyrobu blachy białej; szerokie zwoje walcowane na gorąco, z wyjątkiem produkcji stali ciekłej do odlewów z małych i średnich odlewni;
- (c) obrabiane na gorąco produkty z żelaza, stal węglowa lub stal specjalna: szyny, podkłady, nakładki stykowe, podkładki pod szyny, dwuteowniki, kształtowniki o dużym przekroju 80 mm i więcej, kształtowniki grodzicowe, pręty i kształtowniki o przekroju do 80 mm i elementy płaskie do 150 mm, walcówka, rury o przekroju okrągłym i prostokątnym, taśmy i blachy walcowane na gorąco (wraz z taśmą rurową), blacha gruba walcowana na gorąco (powleczona lub nie), blacha cienka i gruba o grubości 3 mm i więcej, uniwersalna blacha gruba o grubości 150 mm i więcej, z wyjątkiem drutu i wyrobów z drutu, prętów ciągnionych i szlifowanych lub polerowanych oraz odlewów żeliwnych;
- (d) produkty wykończone na zimno: blacha biała, blacha biała matowa, blacha czarna, blacha ocynkowana, inne blachy powlekane, blacha walcowana na zimno, blacha elektrotechniczna i taśma na blachę białą, blacha gruba walcowana na zimno, w zwojach i w pasach;
- (e) rury: wszystkie rury stalowe bez szwu, rury stalowe spawane o przekroju większym niż 406,4 mm.

Definicja sektora włókien syntetycznych

Do celów niniejszych wytycznych „sektor włókien syntetycznych” oznacza:

- (f) ekstruzję/teksturyzację wszystkich głównych rodzajów włókien oraz przędzy na bazie poliestru, poliamidu, akrylu lub polipropylenu, niezależnie od ich zastosowania końcowego; lub
- (g) polimeryzację (w tym także polikondensację), gdy stanowi ona integralny element ekstruzji na poziomie wykorzystywanych urządzeń; lub
- (h) każdy dodatkowy proces związany z jednoczesną instalacją zdolności produkcyjnych do ekstruzji/teksturyzacji przez przyszłego beneficjenta lub przez inne przedsiębiorstwo z grupy, do której należy beneficjent, który to proces, w ramach danej działalności gospodarczej, jest zintegrowany z taką zdolnością produkcyjną na poziomie wykorzystanych urządzeń.

Załącznik V

Formularz zgłoszenia regionalnej pomocy inwestycyjnej:

- Informacje dotyczące beneficjenta pomocy:

- nazwa, miejsce głównej siedziby, główny sektor działalności (kod NACE),
- oświadczenie, że przedsiębiorstwo nie jest w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie pomocy na ratowanie i restrukturyzację
- oświadczenie dotyczące pomocy (zarówno *de minimis* jak i pomocy państwa) już otrzymanej na inne projekty w ciągu ostatnich trzech lat dla tego samego obszaru NUTS 3, gdzie będzie zlokalizowana nowa inwestycja. oświadczenie dotyczące pomocy regionalnej, którą ten sam projekt już otrzymał lub ma otrzymać od innych organów przyznających pomoc.

- Informacje o rodzaju projektu/działalności mającym otrzymać wsparcie:

- krótki opis projektu inwestycyjnego;
- krótki opis oczekiwanego pozytywnego wpływu na dany obszar (np. liczba utworzonych miejsc pracy, działalność badawcza, rozwojowa i innowacyjna, działalność szkoleniowa, utworzenie zgrupowania);
- odpowiednia podstawa prawna (krajowa, UE lub obie);
- planowana data rozpoczęcia-zakończenia projektu;
- lokalizacja(-e) projektu.

- Informacja na temat finansowania projektu:

- inwestycje i inne koszty z nim powiązane, ocena kosztów i korzyści zgłoszonych środków pomocy;
- całkowite koszty kwalifikowane;
- wnioskowana kwoty pomocy;
- intensywność pomocy.

- Informacja co do konieczności pomocy i oczekiwanego wpływu:

- krótkie wyjaśnienie konieczności pomocy i jej wpływu na decyzję o podjęciu inwestycji i decyzję dotyczącą lokalizacji; należy wskazać alternatywną lokalizację w przypadku braku pomocy;
- oświadczenie o braku nieodwołalnej zgody między beneficjentem a wykonawcami do na realizację projektu